

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΝΤ. Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜ. ΤΣΑΤΣΟΣ ύφηγητής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΒΟΥΛΗΣ 1

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: Φιλελλήνων 2

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦ. 24-263

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 150

ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 75

Δια Τραπεζας, Έταιρίας και
λοιπούς Όργανισμούς δρχ. 300

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ Λ.Α. 1

ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΣΕΛ. 10

ΕΙΣ ΑΜΕΡΙΚΗΝ: δολάρια 4

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 3

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 1935

ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ ΣΤ. - ΤΕΥΧΟΣ 283

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Α. Θ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ή καταρράκωσις τής Αυτοδιοικήσεως.

ΝΙΚ. ΜΑΝΟΥΣΗ:

Ή άναθεώρησις τών διανομών πληγ,μα κατά του έποικισμου τών άγροτών.

ΝΟΜΙΚΟΥ:

Ή άναστολή τής Ισχύος του Συντάγματος.

Δ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ:

Ή έλευθεροτυπία.

ΑΝΤ. ΜΠΕΡΝΑΡΗ:

Ή ευπάθεια του Ισοζυγίου μας πληρωμών.

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ:

Ή κοινωνιολογική σημασία τών κοινωνικών ασφαλίσεων.

Θ. ΤΣΑΤΣΟΥ:

Ή έπιστήμη και ή κριτική του διοικητικού δικαίου έν Έλλάδι.

ΣΠ. ΚΟΡΩΝΗ:

Ή τελευταία περίοδος διοικήσεως τών Σιδηροδρόμων του Κράτους.

ΑΒΕΛ:

Ή άδικαιολόγητος πλουτισμός και κοινότητες.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Η. SCHULTZ:

Ή από ποίων πληρώνονται οι γερμανικοί έξοπλισμοί;

Α. Θ. ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΥ:

Πρός μίαν νέαν φάσιν τής οικονομικής πολιτικής τών Ήνωμένων Πολιτειών.
—Ή παρέμβασις του κ. Κ. Β. Κολοκοτρώνη εις το ζήτημα τών δεικτών οικονομικής δραστηριότητος.

Α. ΛΕΚΟΠΟΥΛΟΥ:

Ή διεθνής ρύθμισις του επαγγέλματος του τραπεζίτη.

—Ή χρηματιστηριακή κίνησις τής εβδομάδος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ

ΛΥΡΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Ρυθμική.

Χ:

Περίληψις τής κριτικής του σοσιαλισμού.

—ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ. 1841

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ
ΙΔΡΥΤΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ

Δρχμ. 1.205.000.000

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 11 Δεκεμβρίου 1934)

9.850.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ἐν Ἀθῆναις

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: Ὁδὸς Μητροπόλεως 9, Ἐν Καλλιθέᾳ, Ἐν Ἰωνίᾳ, Ἐν Ἀργεῖ.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ εἰς ἄλλην τὴν Ἑλλάδα.
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17.
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΚΑΙΡΩ: Rue Emad el Dine No 17
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕΝ ΖΑΓΑΖΙ: Rue Tewfik
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου.

Τηλεγραφικαὶ Διευθύνσεις:

Διὰ τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα: ΕΘΝΟΤΡΑΠΕΖΑΝ, Ἀθήνας.
• Ὑποκατάστημα Ἀθηνῶν (ὁδὸς Μητροπόλεως): ΝΕΟΕΘΝΙΚΗΝ.
• Καλλιθέας: ΕΘΝΟΤΡΑΠΕΖΑΝ, ΚΑΛΛΙΘΕΑΝ, Ἀθήνας.
• Ν. Ἰωνίας: ΕΘΝΟΤΡΑΠΕΖΑΝ, ΝΕΑΝ ΙΩΝΙΑΝ, Ἀθήνας.
• Παγκρατίου: ΕΘΝΟΤΡΑΠΕΖΑΝ, ΠΑΓΚΡΑΤΙ, Ἀθήνας.
• τὰ Ὑποκαταστήματα ἐπαρχιῶν: ΕΘΝΟΤΡΑΠΕΖΑΝ.
• τὸ Ὑποκατάστημα Ἀλεξανδρείας: ΕΤΗΝΟΒΑΝΚ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΕ
• Καίρου: LE CAIRE
• Πρακτορεῖον Ζαγάζι: ΖΑΓΑΖΙΓ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΡΑΦΑ 4506
ΜΕΡΟΜ. 4567

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΠΡΟΣ ΕΥΚΟΛΙΑΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ, ὁδὸς Σοφοκλέους 11, ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 165.
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, Λεωφόρος Θησέως ἀριθ. 110.
ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ, ὁδὸς Εὐτυχίδου 23.
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, Γωνία Μαυρομικαλῆ καὶ Καλλιδρόμου
ΠΛΑΚΑ, ὁδὸς Καπνικαρέας ἀρ. 37.
ΚΥΨΕΛΗΣ, ὁδὸς Κυψέλης ἀριθ. 86.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὁδὸς Ὀμήρου 16, παρὰ τὴν Ἀγ. Τριάδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μ. ΓΟΑΣ, Λεωφόρος Μακρὰς Στῆς ἀριθ. 55.
ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ὁδὸς Ἀγ. Διονυσίου καὶ Ψαρρῶν.

ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Συναλλάσσομεν μετὰ τὸ πλησιέστερον συνοικιακὸν παράρτημά μας ἀποφεύγοντες τὰ ἔξοδα καὶ τὴν ἀργοτητα τῆς μεταβάσεως εἰς τὸ κέντρον.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΜΑΡΚΑ
ΡΟΥΛΕΜΑΝ
ΚΟΥΖΙΝΕΤΩΝ

ΕΣΚΑΕΦ

ΑΘΗΝΑΙ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

2 Ἰουνίου 1935

«ΕΡΓΑΣΙΑ»

ΚΑΤΑΡΡΑΚΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Λαμβάνομεν τὴν κατωτέρω ἐπιστολήν ἐγκρίτου ἐπιστήμονος, ὅστις — τὸ τοῖζομεν — οὐδέποτε ὑπῆρξε φιλελεύθερος. Τοῦτο ἀπαλλάσσει τὰς γνώμας αὐτοῦ πάσης ὑπονοίας περὶ κομματικοῦ ὑπολογισμοῦ. Θίγει ἐν τῇ δημοσιευμένῃ κατωτέρω ἐπιστολῇ του ὁ κ. Α. Παπαδημητρίου θέμα ἓκ τῶν σπουδαιωτέρων. Καὶ ἡ «Εργασία» δι-ασπαστοὶ μετὰ χαρὰς ὅτι εἰς τὰ περισσώτερα σημεῖα συμφωνεῖ ὡς πρὸς τὸ πρακτικὸν μέσον τοῦ ἐπιστολογράφου τῆς:

Κύριε Διευθυντά,

Μία ἐκ τῶν συνεπειῶν τοῦ ἐγκληματικοῦ πραξικοπήματος τῆς 1ης Μαρτίου ὑπῆρξε καὶ ἡ δημοσίευσίς τοῦ ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1935 ἀναγκαστικοῦ νόμου «περὶ ἀπολύσεως αἰρετῶν ὁργάνων τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἐνεκα λόγων δημοσίας τάξεως». Πράγματι δὲ τὸ πραξικόπημα ἐκείνο μὲ ὅλας τὰς συμφορὰς παρέχον τὴν τραγικὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς κυβερνῶντας νὰ ἀναδημιουργήσουν τὴν χώραν. Καὶ πόσα πράγματα δὲν ἔχρηζον ἀναδημιουργίας! Πόσα βλέπομεν καθημερινῶς καρκινώματα κατατρώγοντα τὴν δημοσίαν ζωὴν, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ θεραπεία εἴτε προσκροεῖ εἰς τὴν νοσηρὰν γραφειοκρατίαν, παρ' ἧς πάσχει ὁ κρατικὸς ὁργανισμός, εἴτε ἀντιβαίνει εἰς τὸ συμφέρον τοῦ κόμματος, εἴτε ὑπάρχει ἀδυναμία μετακινήσεως τῶν κακῶς ἐχόντων ἀπὸ τὴν ἀθεράπευτον ναχέλειαν τῶν κυβερνητῶν.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸ πραξικόπημα τῆς 1 Μαρτίου παρέσχε τραγικὴν εὐκαιρίαν.

Δὲν θὰ εἶχον ἀντίρρηση νὰ ἐξετάσω μίαν πρὸς μίαν πάσας τὰς τάξεις τῶν κυβερνητῶν ἵνα πληροφορηθῇ τὸ κοινὸν ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐδράξατο πράγματι τῆς εὐκαιρίας ταύτης ἢ ἔκαμε προχείρους καὶ σπασμωδικὰς ἐνεργείας καθ' ὑπαγόρευσιν μόνον τοῦ κόμματος ἀνεπνοῆς, ἀνευ προγράμματος, ἀνευ κατευθυντηρίου γραμμῆς καὶ πρὸ παντὸς ἀνευ κρατικοῦ συμφέροντος.

Ὅπως τὰ νῦν κυβερνῶντα κόμματα, οὐτὼ καὶ αἱ πρότερον Κυβερνήσεις ἐτάξαν εἰς τὰ προγράμματα αὐτῶν «τὴν πλήρη τῆς αὐτοδιοικήσεως ἐφαρμογήν». Καὶ ἀλλοτε εἴπομεν, εὐκαιρίας δοθείσης, ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ δημόσιον ψεῦδος, ἀποτελεῖ φενάκην διὰ τὸ κοινόν, ἀποτελεῖ ἀπλῶς διακοσμητικὸν τύπον διὰ τὰ περίφημα κομματικὰ προγράμματα ἀνευ προθέσεως ἐκτελέσεως, ἀνευ ἐπιθυμίας ἐφαρμογῆς, ἀνευ διαθέσεως παροχῆς πραγματικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἥτις πράγματι παρεχομένη θὰ ἐπέφερε τὴν ἀνάστηψιν τοῦ πολίτου καὶ θὰ καταργήσῃ τελεσίδικως τὸ κόμμα καὶ τὸν κομματάρχην. Τοῦτο ὅμως εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ἀποστέρει πᾶσα κομματικὴ Κυβέρνησις καὶ πᾶν κόμμα, τὸ ὁποῖον ζῇ, ἀρᾷ, κινεῖται καὶ ὑφίσταται μόνον ὀπισθόμνησις τῆς ἥδη καταστάσεως.

Πᾶς τις, μὴ θητεῶν ὅμως εἰς τὸν κομ-

ματισμόν, θὰ ἐνόμιζεν ὅτι διὰ τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου, τοῦ καταργούντος συνταγματικὰς διατάξεις καὶ ἐπιφέροντος ἀνατροπὴν καὶ καταρράκωσιν τῆς ιδέας τῆς αὐτοδιοικήσεως, θὰ ἐλαμβάνοντο μέτρα πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ παρέχεν ὁ ἐν ἰσχύϊ Κώδις περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων καὶ πρὸ παντὸς ὅτι θὰ ἐπιμαρτυροῦτο ἢ καὶ θὰ ἀπελύοντο ὀριστικῶς οἱ ἀποδεδειγμένως ἀναμιχθέντες εἰς τὴν κίνημα αἰρετοὶ ἄρχοντες, οἱ ἀποδεδειγμένως ἔργῳ εὐνοήσαντες αὐτὸ ἢ τοῦλάχιστον, εὐκαιρίας τυχεύσης, οἱ βαρυνόμενοι μὲ σοβαρὰς κατηγορίας, ὥστε βασιμῶς καὶ ἀποδεδειγμένως νὰ ἔχασαν τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν συμπολιτῶν τῶν. Ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπάρξουν αἱ δύο πρῶται προϋποθέσεις ἔδει νὰ ὑπάρχῃ κάποια μὴνυσις κατὰ τῶν αἰρετῶν τούτων ἀρχόντων, νὰ ἐνεργηθῇ ἀνάκρισις, νὰ παραπεμφθοῦν καὶ καταδικασθοῦν. Πλὴν ὑπαρχούσης καταδίκης, διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐπέρχεται ἔκπτωσις ἐκ τῆς ιδιότητος ταύτης καὶ συνεπῶς παρεῖλκεν ἡ λήψις ἐιδικοῦ μέτρου δι' ἀναγκαστικὸν νόμον, πάντως δὲ ὑπάρχουν αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 120—123 τοῦ Κώδικος, αἱ ὁποῖαι ἀρκούντως παρέχουν εἰς τὴν Πολιτείαν τὸ δικαίωμα καὶ τὰ μέσα δι' ἀπάσας τὰς ἀνωτέρας περιπτώσεις καὶ πρόσκαιρον καὶ ὀριστικὴν παύσιν νὰ ἐπιβάλῃ λόγῳ δημοσίας τάξεως ἢ συμφέροντος.

Πλὴν ὅμως, ἡ Διοίκησις, ἀναρρηχθεῖσα ἐπὶ τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου, τοῦ ἄλλων σκοπῶν ἔχοντος καὶ ἄλλοῦ ἀποβλέποντος, προέβη εἰς ἀθρόας ἀπολύσεις δημάρχων καὶ δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβούλων ἀνεξέταστος, ἀτόμων κατὰ τὸ πλεῖστον, τὰ ὁποῖα οὐ μόνον κατηγοροῦν δὲν ἐβάρυνεν, οὐ μόνον δὲ ἐνοχοποιήθησαν ὡς ἀναμιχθέντες εἰς τὸ κίνημα ἢ ἄλλως πως εὐνοήσαντες αὐτὸ, ἀλλὰ τοῦναντίον ἦσαν ἐκ τῶν ἐπιλέκτων τῶν διαφόρων πόλεων, τῶν δεχομένων ἀκόμη παρὰ τὸ συνεχὲς κατάντημα νὰ προσφέρουν τὰς υπηρεσίας τῶν διὰ τὰ κοινὰ. Ἀπελύθησαν ἴτεμα ἀπολυθέντων γενικῆς ἐκμίσθως καὶ νεοβασίμου τῶν συμπολιτῶν τῶν, παρ' ὧν διὰ μεγάλης πλειοψηφίας εἶχον τοχθῇ εἰς τὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ ἀρχόντος, τῶν ὁποίων τὸ μόνον ἴσως ἐλάττωμα ἦτο ὅτι εἶχον τὸν αὐχένα σκληρὸν, ὥστε νὰ μὴ ὑποκύπτουν πρὸ τοῦ τυχόντος κομματάρχικου καὶ τὴν συναίσθησιν τῆς ἀξιοπρεπείας τῶν ἀνεπτυγμένων, ὥστε νὰ μὴ ζητήσουν προστασίαν παρὰ τοῦ ἰσχυροῦ τῆς ἡμέρας. Ἀλλὰ μὴ νομισθῇ ὅτι αἱ ἀπολύσεις αὗται ἐγέννησαν εἰς τοὺς ἀρμόδιους τὴν φιλοτιμίαν τοῦλάχιστον νὰ συμπληρωθῶν τὰ κενὰ διὰ στοιχειωδῶς ἱκανῶν ἀτόμων. Ἐξεδηλώθη ἡ ἐπιθυμία χιλιάδων θεσιθρῶν, κατ' ἐπανάληψιν ἀποδοκιμασθέντων ὑπὸ τοῦ κοινῶς διὰ τὴν βίαν σωτηρίαν τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων καὶ ἤρχισαν αἱ συστάσεις καὶ τὰ γράμματα, αἱ ἐπιτροπαὶ καὶ τὰ τηλεγραφήματα διὰ τὸν διορισμὸν τῶν λεγόντων τὸν ὑποψηφίων. Ἐάν δὲ αἱ πληροφορίες μου εἶναι

ἀληθεῖς, εἰς τοὺς περίε τῶν Ἀθηνῶν συνοικισμοὺς ἐγένοντο καὶ... πλειοποτικαὶ δημοπρασίαι διὰ τὴν κατάληψιν τῶν κενωθεισῶν θέσεων. Συνεγερμὸς ἐσήμανεν εἰς ἄλλην τὴν χώραν, τῶν μὲν ἀξιούντων ἀπολύσεις, τῶν δὲ διορισμῶν, ἄλλων δὲ βραδυπορησάντων ἄμεσον ἱκανοποίησιν διὰ τῆς ἀπολύσεως ἐκ νέου τῶν διορισθέντων καὶ διορισμῶν τῶν περισσώτερων κομματικῶν ἐφόδια ἐχόντων. Κατάντημα κράτους!

Ἐάν οἱ εἰς ταῦτα συνεργήσαντες, σταματήσουν πρὸς στιγμὴν τὴν κομματικὴν ἀσασχόλησιν καὶ ἐξετάσουν προσωπικῶς καὶ κατὰ κόμματα τὴν ὑπατιότητι τῶν δημιουργηθέντων κατὰστασιν, θὰ παραδεχθοῦν ὅτι ἐγένοντο φονεῖς τῆς ιδέας τῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν πολιτῶν εἰς τὸ κράτος, διότι ἐδημιούργησαν εὐτελεῖς τύπους μεταπηδήσαντας ἀπὸ κόμματος εἰς κόμμα μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὸν διορισμὸν δημοτικοῦ ἀρχόντος ἢ ἐπιτυχῶν ἀπόλυσιν προσωπικοῦ τῶν ἑθρῶν. Καὶ ἰσχυρίζονται τινας ὅτι οὕτω θὰ δοθῇ εὐκαιρία νὰ γνωσθῶν δημοσίᾳ οἱ εὐτελεῖς ἐκάστης πόλεως. Ἀλλοίμονον ὅμως μετὰ τὴν δυσανάλογον τίμημα πρὸς τὸ εὐτελὲς τῶν σαρκίων πληρώνεται ἡ γνώσις τῆς ιδιότητος τῶν διαφόρων παραγοντίσκων!

Ἀλλ' ἔτι ἀκόμη, ἡ ἐνέργεια αὕτη προδίδει ἑλλειψὶν σεβασμοῦ πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων. Διαφθείρει τὸν λαὸν διὰ τὴν συστάει τῶν εὐτελῶν διορίζονται καὶ ἀπολύονται οἱ δημοτικοὶ ἀρχόντες. Δημιουργεῖ κομματικὴν αὐτοδιοίκησιν στερομένην ἐμπιστοσύνης. Αὐθαρετεῖ λόγῳ τῆς ἀνταρξίας οὐδὲν ὅτι ἐλέγχου ἢ ὀρισμένης διαδικασίας διὰ τοὺς διορισμοὺς καὶ ἀπολύσεις. Καταρρακώνει τὰς κοινὰς ὑποθέσεις. Γεννᾷ μίσος μεταξὺ τῶν πολιτῶν. Καὶ διὰ τὰ ἐνομιμῶμεν τὸν εἰσηγητὴν τοῦ νόμου ΔΝΖ: «χάρμα, ἡ ὁποία στερεῖται πλήρως τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, στερεῖται ἀσφαλῶς ἐγγυήσεων πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς, στερεῖται τῶν ὅρων τῶν πολιτικῶν, πρὸς οὓς δεόν νὰ προσαρμόζῃται, στερεῖται πολιτῶν δυναμένων νὰ εἶναι ἐπαρκεῖς πρὸς τὰς ἀξιώσεις αὐτῆς, ἔχει δὲ ψευδὴ τὴν κατασκευασμένην ἐπὶ θύρας καὶ τὴν καταστροφὴν ἀναποφεικτόν.

Γράφω τὰς πικρὰς ταύτας ἀληθείας δὲν ἔχω τὸν φόβον νὰ παρεξηγηθῶ ὡς ἀντι-κυβερνητικὸς, διότι δὲν ὑπῆρξε ποτὲ βενιζελικός, ἀλλὰ πάντοτε ἠγωνισθὴν κατὰ δύναμιν διὰ τὴν ἐπεκράτησιν τῶν ἠθικῶν καὶ σταθερῶν ἀρχῶν καὶ ἀπέφυγα ἀκριβῶς νὰ ἀναμιχθῶ κατὰ οὐκ ἀπαεῖ παρὰ τὴν ἐκτετατομένην ἐπὶ τῶν ἠθικῶν καὶ ἀληθείας, εἰς τὸν δημόσιον βίον, διὰ νὰ ἔχω τὴν εὐχέρειαν νὰ λέγω τὴν ἀλήθειαν πρὸς πάσας τὰς κατευθύνσεις.

Μετὰ τιμῆς

ΑΝΑΣΤ. Θ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΝΙΚ. ΜΑΝΟΥΣΗ

Συνάλλαγμα — Έπιταγή

Τούτων οὕτως, ἐλθόντων, ἡ δία τοῦ δια-

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΕΡΕΥΝΑΙ

Η ΕΥΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΜΑΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Η ΚΑΜΨΙΣ ΤΟΥ ΤΩ 1934

ΤΟΥ κ. ΑΝΤ. ΜΠΕΡΝΑΡΗ

Είναι γνωστόν ότι από τών μέσων του 1932 και κατά τὰ ἐπόμενα ἔτη, παρατηρήθη μία τάσις, σημαντική, βελτιώσεως τών οικονομικῶν τοῦ τόπου, ὀφειλομένη εἰς τὴν ἄρσιν τῆς χρυσῆς βάσεως ἰδίως καὶ τὴν ἐπιβολὴν τών γνωστῶν μέτρων (δραχμοποίησης, πτώχευσις, ἀνταλλαγὰι κλπ.). Οἱ δείκται τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τοῦ Α.Ο.Σ. καὶ τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος βεβαιώνουν τὴν ἀνωτέρω ἀλήθειαν, παρὰ τὰς μεταξὺ τών διαφορὰς, ἐνδείξεις δὲ ταύτης εἶναι καὶ ἡ καλὴ δημοσιονομικὴ κατάσταση—παρὰ τὰς αὐξήσεις τών δαπανῶν—καθὼς καὶ ἡ de facto σταθεροποίησις τῆς δραχμῆς.

Ὡντως λοιπὸν ὑφίσταται, κρατοῦσα εἰσέτι ἐπὶ τοῦ παρόντος, μία ἰσορροπία ἐν τῇ οἰκονομικῇ ζωῇ τοῦ τόπου, ἡ ὁποία ὁμῶς λόγῳ τοῦ μεταβλητοῦ τών συνθηκῶν εἶναι εἰς ἄκρον εὐπαθείας, μεταβατικὴ καὶ δὲν ἀποκλείει καθόλου αὐρίον νὰ εὐρεθῶμεν πρὸ μιᾶς νέας πτώσεως, τὴν ὅποιαν θὰ εἶναι ἐντελὼς ἀπαράσκευος ὅς νὰ ἐκτιμῶμεν τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομία, ἐφόσον ἂν πασαι αἱ ἐφεδρικοὶ τῆς δυνάμεις ἐξηντηθῶσαν κατὰ τὴν τελευταίαν ὑέλλαν.

Τὸ λυπηρὸν εἶναι, ὅτι παρὰ τὰς ἐγκαίρους ὑποδείξεις ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι διέβλεπον τὸ μέλλον ἀνηλόν, οὐδεμία ὁλοκληρωτικὴ καὶ συστηματικὴ πολιτικὴ ἱσχυροποίησης τοῦ ἐθνικοῦ ὀργανισμοῦ ἠκολούθησεν. Καμμία συνεπὴς πολιτικὴ μείωσις τοῦ κόστους τῆς ἑλληνικῆς παραγωγῆς δὲν ἐκρίθη ἀξία σημασίας. Προετιμήθησαν ὡς μόναι λύσεις, ἀντιοικονομικαὶ κατευθύνσεις, ὅπως τὰ ὑψηλὰ δασμολόγια καὶ ἡ πολιτικὴ τῶν ὑψηλῶν τιμῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἴσως ὁρθαὶ καὶ ἀνεκταὶ ὅταν ἔχουν χαρακτῆρα προσωρινότητος καὶ ἀποτελοῦν μέρος ἐνὸς ὁλοκληρωμένου προγράμματος.

Κατόπιν τούτων οὐδόλως εἶναι ἀξιὸν ἀπορίας ὅτι ἐνεφανίσθησαν ἥδη εἰς τὸν ὀρίζοντα νέφη, τὰ ὁποῖα προοιωνίζον καταρτίδας, τὰς ὁποίας μοιρολατρικῶς θ' ἀναγκασθῶμεν ν' ἀντιμετωπίσωμεν. Τὸ γεγονός ὁμῶς εἶναι οἰκονομικὴ δοκιμασία φοβεράν, ὥφειλε νὰ ἔκαμε τοὺς ἰθύνοντας νὰ περᾶν, ὥφειλε νὰ εἶναι ἐνδείξεις τῆς μὴ παρασύρωσιν βελτιώσεως, καὶ νὰ μὴ υποτιμῶν τοὺς ἐξωτερικοὺς παράγοντας ποὺ τὴν ἐδημιούργησαν, ζῶντες ἐν μέσῳ ψευτῆν δαισθήσεων.

Ἀποδείξειν σαφῆ τῆς ἐλλείψεως ἐπαφῆς πρὸς τὰ πράγματα, ὑποθέτομεν ὅτι ἀποτελεῖ καὶ τὸ γεγονός, ὅτι παρ' οὐδενὸς τῶν ὑπευθύνων διὰ τὴν τύχην τῶν κοινῶν καταπληκτικὴ ἡ καταπληκτικὴ κάμψις δὲν ἐσχολιάσθη ἢ καταπληκτικῶς κατὰ τὸ λη- τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν κατὰ τὸ ἔτος 1934, ἡ ὁποία εἶναι δυνατόν παρὰ ἕξαν ἔτος 1934, δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ πῶς συνεχίζεται—αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐθνικὸν νὰ πληξῇ ἀμέσως αὐτὸ τὸν τιμάρθιμας νόμισμα, ἐπιπλέον καὶ τὸν τιμάρθιμας πρὸς τὰ ἀνα, ἂν δὲν ληφθῶν ἐγκαίρως ριζικὰ μέτρα, ἐντὸς μιᾶς χρονικῆς περιόδου, τὴν ὅποιαν ἐπιτρέπει τὸ ἀποδοτικὸν καλὸν τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος ἐκ 35 ἑκατ. δολλαρίων.

Ἀλλὰ θὰ ἐρωτηθῇ ποῦ βασίζονται αἱ μὴ αἰσιόδοξοι, κάπως ἀπόψεις μας; Ποῖα εἰσ- αἰσθητικὰ ἐκείνα ποῦ τὴν δικαιο- λο- γοῦν καὶ τὴν ἀποδεικνύουν πραγματικῶς;

Ἀὐτὰ ἐν συνεχείᾳ θὰ παραθέσωμεν, ἀναλύοντες τὸ ζήτημα, μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι θέλουν ἐπισύρει τὴν προσοχὴν τῶν ἀκούον- των τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ὥστε ἐγ- καίρως νὰ ὀργανωθῇ ἡ ἀμυνα.

Τὰ στοιχεῖα ἄντινα θὰ παρατεθοῦν εἶναι ἐπίσημα καὶ ἐλήφθησαν οἱ μὲν πίνακες τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις τῆς Τραπ. Ἑλλάδος, οἱ δὲ λοιποὶ ἀριθμοὶ ἀπὸ τὸ κυκλοφορήσαν τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα παράρτημα τοῦ μηνιαίου Δελτίου αὐτῆς τοῦ Μαρτίου καὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ 1934, ἐκ τῶν ὁποίων θ' ἀναφέρωμεν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγοτέρεους ἀριθμοὺς καὶ συγκριμένους ἐκείνων, οἵτινες πα- ρουσιάζουν γενικώτερον ἐνδιαφέρον.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Ἡ κρίσις, ὡς γνωστόν, πλήττει ἐκεῖνα τὰ τμήματα τοῦ ἐθνικοῦ οικονομικοῦ ὀρ- γανισμοῦ τὰ ὁποῖα ἐμφανίζουν μεγαλυτέ- ραν εὐαισθησίαν. Διὰ τὴν Ἑλλάδα μεταξὺ τῶν τριῶν μεγάλων τμημάτων τῆς οἰκο- νομικῆς ζωῆς ποὺ ἀποτελοῦνται ἀπὸ τὸ ἰ- σοζύγιον πληρωμῶν, τὴν ἐθνικὴν παραγω- γικὴν δραστηριότητα καὶ τὴν δημοσιονο- μικὴν ἐκδήλωσιν, τὴν μεγαλυτέραν εὐπα- θείαν ἀπὸ τοῦ 1922—διὰ τοὺς γνωστὸς λόγους—ἐμφανίζει τὸ ἰσοζύγιον πληρω- μῶν. Ἡ συναλλαγματικὴ ἀναμεία ἀποτελεῖ χρόνιον φαινόμενον διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰ- κονομίαν, ἡ δὲ κάμψις τῆς οἰκονομίας κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον ἐκείθεν ἤρ- χισεν. Ἡ ἀγγλικὴ κρίσις ἀπλῶς ἐπέτεινε καὶ ἐδημιούργησε ὀξύτερον τὸ συναλλα- γματικὸν ἀδιέξοδον, μετὰ τὰ γνωστὰ ἐπακό- λουθα: τὴν ἀνάγκην τῆς πτωχεύσεως, τὰ περιοριστικὰ μέτρα ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν, τὴν χημητιστηρικὴν κρίσιν καὶ κατ' ἐ- πέκτασιν τὴν δημοσιονομικὴν τοιαύτην, ἐφ' ὅσον τὰ ἔσοδα τῶν τελωνείων ἔπασαν ἀ- ποτόμως κατὰ ἑκατοντάδας ἑκατομμυ- ρίων.

Ἡ ὑπόμνησις τῶν ἀνωτέρω ἔχει βάσιμον λόγον κατὰ τοῦτο: ὅτι ἀσχετὸς τοῦ ὅτι σήμερον τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν δὲν κα- τέχει ἐκείνην τὴν θέσιν, τὴν ὅποιαν εἶχε κατὰ τὴν περίοδον 1923—32, ἐν τούτοις ὁ ρόλος του εἶναι πάντοτε σημαντικώτατος, ἐφόσον σχετίζεται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐξωτερι- κὴν ἀξίαν τῆς δραχμῆς καὶ διότι εἰς αὐτὸ ἐνεφανίσθησαν καὶ πάλιν τὰ πρῶτα ση- μεῖα τῆς κάμψεως, ὅπως ἀκριβὲς κατὰ τὰ μαῦρα ἔτη 1931 καὶ 1932.

Τὸ ἔτος 1934, ὅπως θὰ δείξωμεν, ἐνεφάνισεν ἰσοζύγιον πληρωμῶν ἐπιφανειακῶς ἰ- σόρροπον, χάρις εἰς τὴν ἀνάλωσιν κεφα- λαίων, πράγμα ὅπερ δὲν εἶναι δυνατόν, ἐπὶ πολὺ, νὰ συνεχισθῇ, ἐφόσον ταῦτα εἶ- ναι πεπερασμένα. Ἡ λογιστικὴ ἰσορροπία- σίς του ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως δὲν ἔ- χει ἀξίαν καὶ ἀκριβὲς τὰ νευραλγικὰ αὐ- τὰ σημεῖα του θὰ ἀναλύσωμεν διὰ τῆς πα- ραθέσεως τῶν ἀπείκτων ἀριθμῶν. Ἀλλὰ πρὸ τοῦ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέ- ματος, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην νὰ κά- μωμεν μίαν διευκρίνισιν, ὅτι παρ' ὅλην τὴν κακὴν ὁμῶν του, ἡ ὁποία τῷ 1935 θὰ χειροτερεύσῃ, δὲν εἴμεθα ἀπολύτως ἀπαι- σιόδοξοι. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἐκ

τῶν κόλπων τῆς οἰκονομίας θὰ ἀναπηδή- σουν δυνάμεις ἀντίρροποι, αἱ ὁποῖαι κα- λῶς κατευθυνόμεναι,—καὶ εἰς αὐτὸ ἔγκει- ται τὸ ἔργον τῆς καλῆς πολιτικῆς—δὲν εἶ- ναι δυνατόν παρὰ νὰ ἀσκήσουν εὐμενὴ ἐ- πίδρασιν. Τὸ ἐνστικτὸν ἄλλως τε τῆς αὐ- τοσυνητήσεως δὲν εἶναι φαινόμενον ἐξαν- τλούμενον μετὰ τὰ ὅρια τῆς ἀτομικῆς δρά- σεως, ἀποτελεῖ νόμον γενικώτερον περι- λαμβάνοντα καὶ τοὺς πολυπλοκότερους ἀνθρωπίνους σχηματισμούς.

Ἀφίνοντες κατὰ μέρος ἀπὸ τὴν ἔρευναν, τὴν δημοσιονομικὴν δρᾶσιν, ἡ ἀνεσις τῆς ὁποίας παραπλανᾷ ἐπὶ τοῦ παρόντος πολ- λούς τῶν Ἑλλήνων,—οἵτινες δι' αὐτὴν ἐν- διαφέρονται ἀμεσώτερον πάσης ἄλλης, δι' εὐνοήτους λόγους—καὶ ἡ ὁποία δημοσι- νομικὴ εὐχέρεια συναρτᾶται ἀπὸ τὴν υγιεί- αν τῶν κοινωνικῶν οἰκονομικῶν, καὶ ἀφί- νοντες ἀκόμη εἰς τὸ ἄκρον τὴν σημαντι- κωτάτην ἐκδήλωσιν τῆς ἐθνικῆς παραγω- γικῆς δραστηριότητος, περιοριζόμεθα εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῶν ἐτῶν 1933 καὶ 1934.

Οἱ πίνακες ποὺ δημοσιεύονται εὐθὺς ἀ- μέσως κατωτέρω θύονται νὰ κριθοῦν ἀπὸ τριῶν ἀπόψεων:

Ἡ πρώτη θ' ἀφορᾷ τὴν κατάστασιν τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, ὡς καὶ τῆς σχέσεως μεταξὺ τῶν.

Ἡ δευτέρα θ' ἀφορᾷ —καὶ εἶναι ἡ πλέ- ον ἴσως ἐνδιαφέρουσα—τὴν σύγκρισιν πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος, ἥτις καὶ μοι- ραίως εἰκονίζει, ἐν ἀντιπαράθεσιν, τὸ μέ- γεθος τῆς ἔλξεως τῆς ἑλληνικῆς δραχμῆς, ἢ ἡσκήσεν αὐτὴ ἐπὶ τοῦ πλανωμένου ἑλ- ληνικοῦ κεφαλαίου ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ τέλος

Ἡ τρίτη περιλαμβάνει τὴν λεπτομερεῖα- κὴν ἀνάλυσιν ἐνὸς ἐκαστοῦ κοινδουλίου καὶ τὴν ὁποῖαν δὲν θὰ ἐπιχειρήσωμεν ἐν τῇ παρούσῃ ἐρευνῇ, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ τὴν κάμωμεν εἰς ἄλλην μελέτην.

ΟΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Ἀλλ' ἰδοὺ τὰ σχετικὰ στοιχεῖα κατὰ τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος: ('Ἰδε Α' πίνακα εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα) Διφορά 1933—1934 ἐνεργ. —56.1 Διφορά 1933—1934 παθητ. —13.8

Τελικὴ διφορά ἐκ. Ἑλβ. 42.3

Οἱ ἀνωτέρω πίνακες περιλαμβάνουν μό- νον τὰ στοιχεῖα τοῦ ἰσοζυγίου λ)σμών, ὁ- λοκληροῦνται δὲ μετὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ Β' πίνακος, τῆς κινήσεως κεφαλαίων, τὰ ὁ- ποῖα καὶ ἐξιζώνον τὴν ὅλην δοσοληψίαν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Οἱ ἀριθμοὶ τοὺς ὁποίους δίδομεν—συμ- πτυχθέντες χάριν σαφήνειας—παρουσιάζ- ζουν ὄντως ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ πάντα ἀσχολούμενον μετὰ τὰ κοινὰ καὶ ἐμ- βάλλον εἰς δικαιολογημένας ἀνησυχίας τὸν στοχαζόμενον τὰ οἰκονομικὰ τοῦ τό- που.

Ἡ πλέον κτυπητὴ ἐνδείξις εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία μᾶς λέγει μετὰ τὴν σαφήνειαν τῶν ἀριθμῶν, ὅτι ἐνὶ τῷ ἐνεργητικῷ τοῦ 1933 εἰσέπραξε 346.7 ἐκ. Ἑλβ. φράγκων ἐκ μέ- ρους τῶν κοινδυλίων ποὺ ἀποτελοῦν τὸ Α'

ΠΙΝΑΞ Α'

Τὸ ἰσοζύγιον λογαριασμῶν τῆς Ἑλλάδος 1933 καὶ 1934 (εἰς ἐκ. Ἑλβ. φρ.).

Κινήσεις Ἐμπορευμάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν	Ἐνεργητικὸν			Παθητικὸν		
	1933	1934	+ ἢ -	1933	1934	+ ἢ -
I Ἐμβάσματα μεταναστῶν	77,6	46	-31,6	—	—	—
II Κέρδη Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας	19,2	25	+ 5,8	—	—	—
III Τουρισμός	52	30	- 22	—	—	—
IV Ἐξόδα Ἑλλήνων εἰς ἐξωτερικὸν	—	—	—	5,6	6,8	+1,2
V Τόκοι Ἑλλ. κεφαλαίων εἰς ἐξωτερικὸν	36,5	30	- 6,3	—	—	—
VI Μερίσματα καὶ τόκοι ξένων κεφαλαίων	—	—	—	43	25	-18
VII Δημ. Ἑξωτ. Χρέος (πληρωσιν εἰς ἔξωτ.)	—	—	—	15,6	32,6	+17
VIII Ἀνάγκαι Δημοσίου (διαφορὰ)	—	—	—	16,3	2,3	-14
Σύνολον	185,1	131	-54,1	80,5	66,7	-13,8
IX Ἐμπορ. κινήσεις καὶ ἀσφάλιστρα (1 ἐκ.)	161,6	159,6	- 2	250,6	251	+ 0,6
Εἰς ἐκατ. Ἑλβετικῶν	346,7	290,6	-56,1	331,1	317,7	-13,8

τμήμα, ἐδαπάνησε διὰ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ παθητικοῦ 331 ἐκατ., οὕτως ὥστε νὰ ἐπερίσσευσαν τῷ 1933 καὶ 16 ἐκατ. Ἑλβ. ἐκ τῆς κινήσεως ἔμπορευμάτων καὶ ὑπη- ρεσιῶν.

Ἐρωτῶμεν: συνέβη τὸ αὐτὸ τῷ 1934; Δυστυχῶς ὅχι. Οἱ ἀριθμοὶ τῷ 1934 290,6 ἐκ. Ἑλβ., διὰ τὰ δαπανήσῃ τὸ αὐτὸ ἔτος 317,7 ἐκατ., ἐμφανίσασα ἀνοιγμὰ εἰς τὰς δοσο- ληψίας τῆς ἐξ 27,1 ἐκ. Ἑλβ. Μετὰ ἄλλα λό- γισ, ἐνῶ αἱ ὑποχρεώσεις διατηροῦνται εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος περίπου, τῷ 1934 ἐν σχέσει πρὸς τὸ 1933—ἐμφανίζουσα μείωσιν μό- νον κατὰ 13,8 ἐκατ.—τὰ ἀντίστοιχα ἔσοδα παρουσιάζουν πτώσιν κατὰ —56,1 ἐκ. Ἑλβ. ἥτοι περὶ τὰ 2.000.000 καὶ πλέον χρυσῶν στερλινῶν.

Ἡ κίνησις τῆς σχέσεως ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ κατὰ τὰ ἔτη 1933 καὶ 1934 εἶνε ἀντίστροφος. Ἀπὸ θετικῶν πλεονα- σμῶν τῷ 1933, ἔχομεν ἔλλειμμα τῷ 1934. Ἀλλὰ ἀκόμη ἀσφαλῶς δὲν πρέπει νὰ με- ἴνη ἀσχολασθῶν τὸ γεγονός, ὅτι ἡ μείωσις τοῦ ἐνεργητικοῦ ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν μείωσιν τῶν ἔσδων ἐξ ἐμβασμάτων καὶ τοῦ τουριστικοῦ κοινδουλίου, πρᾶγμα ποὺ ὀ- φείλει νὰ μᾶς ἐμβάλῃ εἰς σκέψεις, αἱ ὁ- ποῖαι νὰ μεταβληθῶν εἰς ἔργα, διότι πρό- κεται περὶ βασικῶν ἔσδων, ἡ κάμψις τῶν ὁποίων θὰ ἔχη δυσμενεῖς ἀντικτύπους

ΠΙΝΑΞ Β'

II Κινήσις Κεφαλαίων (εἰς ἐκατ. Ἑλβ. φράγκων)

Λεπτομέρειαι	Ἐνεργητικὸν		Παθητικὸν	
	1933	1934	1933	1934
I Πολινόστησις κεφαλαίων ἐν Ἑλλάδι	59,6	28	—	—
II Μειώσεις συνζων διαθεσίμων Τραπεζῶν	8	10	—	—
III Μειώσεις διαθεσίμων κληρικῶν	—	23,3	—	—
IV Ἐξόφλησις ἔμπορ. παλαιῶν ὀφειλῶν	—	—	16	25
V Ἀνάκλησις τραπεζικῶν πιστώσεων	—	—	0,8	0,1
VI Ἐξαγορὰ χρεωγράφων	—	—	—	2,4
VII Αὐξήσις καλύμματος Τραπ. Ἑλλάδος	—	—	66,5	1,7
Εἰς ἐκατ. Ἑλβετικῶν	67,6	66,3	88,3	29,2

Τὸ συμπέρασμα ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν εἶναι ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1933 ἐκ- τὸς τοῦ πλεονάσματος τῶν 16 ἐκατ. Ἑλβ. τοῦ πρώτου πίνακος, ἀπεκτήθησαν ἐκ τῆς παλινεστῆσεως κεφαλαίων ἔτερα 59,6 ἐκ., τὰ ὁποῖα μετὰ τὰς προσθαφαιρέσεις τῶν ἄλλων στοιχείων τοῦ παθητικοῦ κατέλη- ξαν εἰς αὐξήσιν τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀ- ποθέματος τῆς Τραπ. Ἑλλάδος κατὰ 66,5 ἐκατ. Ἑλβ. φράγκων.

Ἐν ὅμως ἐπιζητήσωμεν μεγαλυτέραν ἀ- κριβείαν εἰς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἔτους τότε θὰ πρέπη: ἐκ τῶν 66,5 ἐκ. Ἑλβ. ν' ἀ- φαιρεθῇ τὸ κοινδύλιον ὑπ' ἀρ. II ἐξ 8 ἐκ. Ἑλβ. Μείωσις διαθ. Τραπεζῶν, ἥτοι 58,5 ἐκ. καὶ νὰ προσθεσῶμεν ἔτερα 11,6 ἐκατ. Ἑλβ. τῶν κληρικῶν. Σύνολον 70,1 ἐκ. Ἑλβ. Τὰ προστιθέμενα 11,6 ἐκ. Ἑλβ. προέρχον-

εἰς τὴν συναλλαγματικὴν μας οἰκονομίαν. Σχετικῶς μετὰ τὴν φύσιν τοῦ παθητικοῦ τοῦ ἰσοζυγίου λ)σμών δὲν θ' ἀπασχολη- θῶμεν διὰ μακρὸν, διότι ἐξαιρέσει τοῦ κοινδουλίου τῶν εἰσαγωγῶν, τὰ ἄλλα πα- ρουσιάζουν σχετικὴν ἀκαμψίαν λόγῳ συμ- βατικῶν δεσμεύσεων καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν εἶναι δεκτικὰ μειώσεως. Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ μείωσις τῶν εἰσαγωγῶν θὰ συνεπα- γάγῃ δυσμενὴ ἐπιδράσιν ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ εἰς τὰς εἰσπράξεις τοῦ δημοσίου, πράγματα τὰ ὁποῖα ὀφείλομεν ν' ἀποφύ- γωμεν παντὶ τρόπῳ.

Ἀλλὰ ἄς ἴδωμεν τὴν κίνησιν τῶν κεφα- λαίων διὰ τὰ ὑπὸ κρίσιν ἔτη.

ΜΕΡΟΣ Β'

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Ἡ κάμψις τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ ἰ- σοζυγίου πληρωμῶν ἀπεδείχθη ἥδη, μὴ- πως ὁμῶς ἡ κίνησις τῶν κεφαλαίων ὑπῆρ- ξεν εὐμενεστέρα; Μήπως αὕτη ἐπέτρεψε τὴν κάλυψιν τῶν κενῶν διὰ τῆς ἀφθούου εἰσροῆς ἐλευθέρων συναλλαγμάτων, τὰ ὁποῖα νὰ ἐξήγησαν τὴν μετατροπὴν τῶν εἰς δραχμὰς, φεύγοντα τὰ ξένα νομίσματα, ἐλκυσθέντα δὲ ἀπὸ τὴν πίστιν αὐτῆς, ὁ- πως τῷ 1933; Ἡ ἀπάντησις, δυστυχῶς, εἶ- ναι ἀρνητικὴ. Οὕτε ἐδῶ ἔχομεν εὐμενεῖς ἐνδείξεις, ἀντιθέτως μάλιστα, τὸ ἀνοιγμὰ μεγεθύνεται. Ἀποδείξειν τράνην τούτου δι- δουν οἱ σχετικοὶ ἀριθμοί.

ΠΙΝΑΞ Β'

II Κινήσις Κεφαλαίων (εἰς ἐκατ. Ἑλβ. φράγκων)

Λεπτομέρειαι	Ἐνεργητικὸν		Παθητικὸν	
	1933	1934	1933	1934
I Πολινόστησις κεφαλαίων ἐν Ἑλλάδι	59,6	28	—	—
II Μειώσεις συνζων διαθεσίμων Τραπεζῶν	8	10	—	—
III Μειώσεις διαθεσίμων κληρικῶν	—	23,3	—	—
IV Ἐξόφλησις ἔμπορ. παλαιῶν ὀφειλῶν	—	—	16	25
V Ἀνάκλησις τραπεζικῶν πιστώσεων	—	—	0,8	0,1
VI Ἐξαγορὰ χρεωγράφων	—	—	—	2,4
VII Αὐξήσις καλύμματος Τραπ. Ἑλλάδος	—	—	66,5	1,7
Εἰς ἐκατ. Ἑλβετικῶν	67,6	66,3	88,3	29,2

Τὸ ἀπὸ τὴν ἐνεργητικὴν κίνησιν τῶν κλη- ρικῶν κατὰ τὸ 1933 καὶ δέον νὰ συνοπλο- γισθοῦν εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ καλύμματος ὡς ἐνεργητικὴ ἀπαίτησις (ἴδε ἐκθεσιν Τρ. Ἑλλάδος 1933 σελ. XXI).

Τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα τῶν συναλλα- γματικῶν λ)σμών τοῦ 1933 τῆς χώρας εἶνε θετικὸν πλεονάσμα 70,1 ἐκατ. Ἑλβ. φρ., ἡ- τοι περίπου 3.000.000 χρυσῶν στερλινῶν. Καὶ αὐτὰ μὲν διὰ τὸ 1933, τοῦ ὁποῖου τὴν κίνησιν ἀνέβλεψαμεν νὰ ἐξαρτοῦμεν ὡς μεταβατικὴν διὰ τὴν μὴ διαφευγθεῖσαν. Δυσ- τυχῶς δὲν τὸ ἐκάμαμεν καὶ ἡ διάψευσις δὲν ἤρρησε νὰ ἔλθῃ συντόμως. Τὸ ἰσοζύ- γιον πληρωμῶν τοῦ 1934 παρουσιάζει δι- τως ἄλλοιαν σύνθεσιν, ἐλλειμματικὴν καὶ κατιοῦσαν. Πότε δὲ; καὶ τοῦτο εἶναι κα- τὰ τὴν γνώμην μας τὸ οὐσιωδέστερον—καθ

ἦν στιγμὴν ε

Κατὰ τὴν νέαν περίοδον
γάμοις αὐτῇ, ἢ τεθεῖσα ὑπὸ τὴν αἰγίδα
τοῦ κυανοῦ αἵτου, θά ἤσκησιν ὅλην σχεδὸν
τὴν ἔκτασιν, ἣν εἶχε ὑπὸ τὴν ἀρχικὴν διεύ-
θυνσιν τοῦ στρατηγοῦ Τζόνσων. Καθορίζε-
ται ὅτι πολλαὶ ὁμάδες βιομηχανικαί, ἐμπο-
ρικαὶ καὶ ἐπαγγελματικαὶ ἐξαιρουνται
τῶν Κωδίκων, ἡ δὲ δικαιοδοσία τῆς Ν. Ρ.
Α. θά ἐφαρμόζεται ἐπὶ μόνον τῶν ἐπιχει-
ρήσεων ἐκείνων, αἵτινες ἐπεκτείνοντο πέ-
ραν τῶν ὁρίων τῶν μεμονωμένων κρατῶν
καὶ ἔχουσιν οὕτω ὁμοσπονδιακὸν χαρακτή-
ρα. Εἶναι τοῦτο μία ἀρχή, ἥτις φαίνεται
ὅτι θά ἐξελεγχθῇ εἰς ὁριστικὴν κατάργησιν

Διαιτησίοι — Πραγματογνώμο-
υνοι — Ἐξελέγξεις — Γνωμοδο-
τήσεις — Συμβιβασμοί — Ἐκκα-
θαρίσεις. (Ἐπὶ παντὸς οἰκονομι-
κοῦ καὶ τεχνηκοῦ θέματος).

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΤΟΥ

Καθ' ὅτι ἀφορᾷ τὴν ρύθμισιν τῆς ἐνα-
σκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ τραπεζί-
του, ὁ κ. Latouche παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἄρ-
κει νὰ πιστεύῃ τις ὅτι τὸ γεγονός τῆς ὑ-
πάρξεως νόμου, οἷον ἐμποδίζουν ἡ δύ-
ναιται νὰ ἐμποδίσουν τὸ τοιοῦτον ἡ τοι-
ούτον αἰτοῖται, ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι τραπεζί-
της εἴτε λόγῳ ἀναβολῆς ἡθικῆς ὑποστά-
σεως αὐτοῦ ἢ ἔνεκα παικτικῆς μητρικῆς
βερραμυῆς, εἴτε διότι δὲν ἔχει τὴν ἀπαι-
τούμεν ἱκανότητα, δύναται νὰ εἶναι ἀρ-
κετὸν ὡς ρυθμιστὴς τοῦ ζητήματος. Βεβαί-
ως —λέγει— χάρις εἰς τὰ λαμβανόμενα
μέτρα, ἡ ἐλευθέρια καὶ ἀκόλουθα ἐνάσκη-
σις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ τραπεζίτου δὲν
παράσθεται πλέον καὶ ἡ πολυπληθὴς πε-
λατεία τῶν Τραπεζῶν εὐρίσκεται οὕτω ὁ-
ποῖοί ποιοῦσι προστασίαν. Ἀλλ' εἶναι ἀνάγ-
κη νὰ ζήτησθῃ καὶ ἐν ἄλλῳ ἀκόμη πράγ-
μα. Ἵνα ἡ ρύθμισις εἶναι πλήρης, παρί-
σταται ἀνάγκη ὅπως ὁ νόμος συνεχισ-
τὴν παρακολούθησιν τοῦ τραπεζίτου εἰς
τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων τοῦ καὶ εἰς
σφίστη καὶ εὐστόχου ἀνεργείας τὸν παρεμ-
ποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιτελῇ πράξεις, αἵτι-
νες δύναται νὰ εἶναι ἐπιεικεῖς διὰ τὸ
γενεῖον καλὸν (διὰ τὸ καλὸν τοῦ συνό-
λου). Ὁ νόμος ὀφείλει νὰ ρυθμίσῃ τὸ ἐ-
παγγελματὶ τοῦ τραπεζίτου.

18

K.

ΑΙ ΕΜΠΟΡΑΓΟΡΑΙ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

Στατιστικός πίναξ των συναφθεισών συναλλαγών εν τῷ Χ.Ε.Θ. από 13—18/5/35

Εἶδη	χιλιόγραμ.	ἀξία εἰς φρ. Γαλλικὰ
Φασόλια	59.411	70.378
Κριθή	105.000	41.394
Σάπων	6.505	13.122
Βαμβακόσπορος	11.000	5.699
Σόδα	8.700	1.985
Σίτος	20.000	15.760
Σύνολον	210.616	148.338

ΑΙ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΑΙ

Τιμαὶ ἀγορᾶς (23—29/35)

Δάνεια Κτηματικῆς Τραπεζῆς 7 % 8100 — 8170—8165, Δάνειον Δήμου Πειραιῶς 250, Τράπεζα Ἀνατολῆς 50, Τράπεζα Βιομηχανίας 23—27, Τράπεζα Κουλουρκωνίδη 92, Τράπ. Νάξου 160, Ἐθν. Ἀσφαλιστικὴ 6800, Πα- νελληνικὴ Ἀσφάλεια 900—1100, Ἀσφαλ. Κυ- κλαδικὴ 185, Χαρτοπ. Αἰγίου 375—360, Λα- ταρεία Ψυχικοῦ 103, Ἀσπίδ.η—Ἐλκα 28— 40, ΕΤΜΑ 1150—1200, Ζυθοστ. Φῖξ 450—475, Ἑλλην. Ἰπποδρομιῶν 215—210, Κάδμος 38— 35, Σανατόρ. Μελισσιῶν 280, Σανατ. Πεντέ- λης 380, Τοιμ. Χαλκίδος 560, ΣΠΕΣ 300, Ὑδραυλ. Λακωνίας 160, Πτηνοτροφικὴ 78, Λαναρά-Κόρση 60, Κλωστοῦφαντουργικὴ 170 Ὑφαντ. 250, Ἐλαῖς 20, Τηλεφωνικὴ Ἑταιρ. 700—800, Ἑναερ. Συγκοινωνιῶν 4100, Ε- ΒΕΣ 50, Ἐκάλη 35—40, Καλογρέζα 23—35, Καστρί 60—75, Λυσισμαχία 70—60, Μαργαρί- τη Κερκύρας 10, Ἐλαιουργεῖα Κερκύρας 32, Ἐλαστοποι 30, ΘΕΤΕΚ 35, Λάμψα 650—675 Ἑλλην. Μεταλλουργία 525, Τροφ. Ὀλυμπος 400, Κυλινδρ. Εὐαγγελιστορίας 190, Βιομηχ. Ἀπόλλων 70, Ἀλεξόπουλος 22, Ἡσαΐας 0.50, Λαυρία 2.75—4, Ὁρσοπού 1, Σάνιτας 0.50, Κάπαρη 0.50.

ΑΓΟΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΙΝΩΝ

Δελτίον τιμῶν τῆς 22-5-35

Ρητινίται Μεσογείων καὶ Μεγάρων: δραχ. 10½—11 κατά μπόταν παραδοτέοι εἰς τὰς οἰναποθήκας τῶν ἀγοραστῶν.
Οἶνοι Κρήτης: δραχ. 22—22½ κατά μίστα- ζον 9 ¼ ὁκάδες παραδοτέοι εἰς τὰς οἰναποθή- κας τῶν πωλητῶν.
Οἶνοι Θήρας: δραχ. 1.000—1.050 κατά βουτσῖον (375 ὁκάδες) παραδοτέοι φθιπ.
Οἶνοι Σάμου: Φιορ. Ὁλλανδίας 12¼=13 ἀναλόγως τῆς ποσότητος, εἰς βαρέλια και- νουργη κασπάνια δωρεάν φθιπ Σάμον.

ΑΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Συγκριτικὸς πίναξ, ἐμφανίζων τὰς ἐκ κινήσεως ἐπιβατῶν καθαρὰς εἰσπράξεις τῶν ἐτῶν 1928—1934:

Ἔτη	Σιδ. Ἑλλ. Κράτους	Σ.Π.Α.Π	Σιδ. Θεσσαλίας
1928	360.000.000	175.000.000	33.700.000
1929	346.000.000	182.000.000	34.300.000
1930	308.000.000	158.000.000	35.900.000
1931	256.000.000	137.000.000	34.700.000
1932	255.000.000	144.000.000	30.800.000
1933	289.000.000	158.000.000	34.200.000
1934	253.500.000 *	152.000.000	45.000.000

(*) Εἰσπράξεις 9μήνου (Ἀπρίλιος—Δεκέμβριος).

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΖΩΝΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς 18ης Μαΐου ἔ.ε. ἐνυ- πήρχον ἐν ταῖς ἀποθήκαις (ὁπόσδεγα 1-5) τῆς Ε.Ζ.Π. αἱ ἐξῆς ποσότητες ἐκ τῶν κάτωθι εἰ- δῶν ἐμπορευμάτων:

Εἶδη	χιλιόγραμμα	ἀξία εἰς φρ. Γαλλικὰ
Ζάχαρις	1.545.300	
Καφές	227.938	
Φασόλια	318.185	
Ὄρυζα	926.500	
Τσίρον	8.608	
Μπαχαρικά	4.380	
Κανέλλα	6.140	
Πιπέρι	29.204	
Κακάο	22.000	
Φαίδες	20.100	
Ἀλευρα	92.596	
Μπιζέλια	10.000	
Λιναρόσπορος	95.351	
Καναδόσπορος	2.430	
Βάμβαξ	65.060	
Λίπη ἐδάδιμα	1.734	
Σαρδέλλες κντία	697	
Γάλα	3.031	
Βούτυρον	110	
Καλαμάρια	2.326	
Κονσέρβες	2.223	
Σουλεία	826.100	
Δέμηατα	91.990	

ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Τιμαὶ κλεισίματος τῆς 27-5-35
ΖΑΧΧΑΡΙΣ. Λονδίνον: Παράδοσις Μαΐου 4.9, Ἰουνίου 4.10, Ἰουλίου 4.10 ¼, Ἀγού- στου 4.11, Σεπτεμβρίου 4.11 ¼, Ὀκτωβρίου 4.11 ¼, Δεκεμβρίου 4.11, Ἰανουαρίου 4.11 ¼, Μαρτίου 5.0 ½.
Νέα Ὑόρκη: Παράδοσις Ἰουλίου 2.55, Σε- πτεμβρίου 2.62, Δεκεμβρίου 2.70, Ἰανουα- ρίου 2.52.
ΣΙΤΟΣ. Λίβερπουλ: Παράδοσις Μαΐου 5.0 3/8, Ἰουλίου 5.2 1/8, Ὀκτωβρίου 5.4, Δε- κεμβρίου 5.5 (αἱ τιμαὶ εἰναι τῆς 25-5-35).
Σικάγον: Παράδοσις Μαΐου 86 ½, Ἰουλί- ου 87 3/8, Σεπτεμβρίου 88 ¼.
Βίνιππεγκ: Παράδοσις Μαΐου 83 3/8, Ἰ- ουλίου 84 7/8.
ΚΑΦΕΣ. (Ρίου Νο 7). Νέα Ὑόρκη: Πα- ράδοσις Ἰουλίου 5.40, Σεπτεμβρίου 5.52, Δε- κεμβρίου 5.63, Μαρτίου 5.70.
ΒΑΜΒΑΣ. Λίβερπουλ: Παράδοσις Μαΐου 6.63, Ἰουλίου 6.48, Ὀκτωβρίου 6.20, Δε- κεμβρίου 6.15, Ἰανουαρίου 6.14, Μαρτίου 6.15 (αἱ τιμαὶ εἰναι τῆς 25-5-35).
Νέα Ὑόρκη: Παράδοσις Ἰουλίου 11.96, Ὀκτωβρίου 11.69, Δεκεμβρίου 11.71, Ἰανου- αρίου 11.75, Μαρτίου 11.79.
Ἀλεξάνδρεια: παράδοσις Ἰουλίου 14.44, Ἀγούστου 13.04.
ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ. Λονδίνον: Παράδοσις Ἰ- ουλίου 6 ¼, Σεπτεμβρίου 6 ¼.

ΤΙΜΑΙ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

Κλείσιμον Χρημ.ρίον Λονδίνου τῆς 27-5-35

Εἶδη	Μετρητοῖς	3 μηνῶν
Χρυσός (καθα- ρός ἢ 1 οὐγγία) σελ.	142.7	—
Ἀργυρὸς (κα- θαρός ἢ 1 οὐγγ- γία) πέν.	35 3/8	35 9/16
Χαλκός	34.17.6	34.3.9
» ηλεκτρὸν		
Κασσίτερος	230.15.0	222.15.0
Μόλυβδος	14.13.9	14.13.9
Ψευδάργυρος	15.6.3	15.5.0

ΣΗΜ. Αἱ τιμαὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύ- ρου εἰναι τῆς 16-5-35.

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΖΩΝΗ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς 18ης Μαΐου ἔ.ε. ἐνυ- πήρχον ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῆς Ε.Ζ.Θ. αἱ ἐ- ξῆς ποσότητες ἐκ τῶν κάτωθι εἰδῶν ἐμπορευ- μάτων:

Εἶδη	χιλιόγραμμα	ἀξία εἰς φρ. Γαλλικὰ
Σίτος	250.000	
Κριθή	2.850	
Ὄσπρια διάφορα	27.465	
Φασόλια	213.891	
Ἀλευρα	13.528	
Ζάχαρις	1.071.094	
Ὄρυζα	645.400	
Καφές	125.293	
Ψαριὰ	27.874	
Ἐλαια	55.291	
Βούτυρον	842	
Λίπη	33.227	
Βάμβαξ	572.068	
Τσίρον	10.199	
Ντομάτα πολτὸς	667	
Τυρός	217.693	
Σαρδέλλαι κονσέρβαι	3.274	

ΤΣΑΦΙΔΑΓΟΡΑ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Δελτίον τῆς 22-5-35

Τιμαὶ εἰς ἀνάσινον κατὰ στατήρα ἀγγλικὸν ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΑΙ: Ἀγορὰ ἡνυχος τῶσον ἐ- πὶ ἑλληνικῆς, ὅσον καὶ αὐστραλιανῆς Κοριν- θιακῆς. Αἱ μόναι ὀλίγαι πράξεις ἐπὶ ἑλληνι- κῆς Κορινθιακῆς ἀφορροῦν κυρίως καρπὸν προελεύσεως Πατρῶν εἰς τιμὰς 31—32/6.

ΤΙΜΑΙ: ἀμετάβλητοι, ἥτις Πύργου 29/6— 30, Ἀμυλιάδος 31—31/6, Πατρῶν 31/6—33/6 Ζακύνθου 33—33/6, Κόρφου 43—36, Πα- τρῶν σκιάς 36—38, Κόρφου σκιάς 36—39, Αἰγίου 40/6—43, Αἰγίου (γυλὸ) 43—46, Αὐστραλίας 34—47.

ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΑΙ: Ἡ κίνησις ἐπὶ τῶν σουλτανινῶν εἰναι μικροτέρα ἐν συγκρίσει μετὰ τὴν κίνησιν τῆς προηγουμένης ἐβδομάδος. Ἐγνώσθησαν πωλήσεις αὐστραλιανῶν νέας ἐ- σοδείας πρὸς 42—50, παλαιὰς ἐσοδείας πρὸς 34—39, Περσίας πρὸς 42, Σμύρνης πρὸς 41—46, Νοτίου Ἀφρικῆς πρὸς 34—44 καὶ Κο- ρινθίας πρὸς 52.

ΤΙΜΑΙ: Αὐστραλίας παλαιὰς ἐσοδείας 33 καὶ ἀνω, νέας ἐσοδείας 42—54, Κορινθίας 54—65, Κρήτης 50—60, Σμύρνης 41/6—50, Περσίας πρὸς 32—44, Νοτίου Ἀφρικῆς 34—44 καὶ Καλιφορνίας 36—36/6.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΛΕΩΝΙΔΑ Β. ΔΕΡΤΙΑΝ

Ὁδὸς Σοφοκλέους ἀριθ. 7
Τηλέφωνον 27-732

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΖΩΗ

ΡΥΘΜΙΚΗ

Κάθε χρόνο αὐτὴ τὴν ἐποχὴ καλεῖται τὸ ἑθνηαῖκό κοινὸν σὲ μιὰ ἀπὸ τὰς ὀρατότε- ρες καλλιτεχνικὰς ἐπιδείξεις τῆς μουσικῆς περιόδου, στὴν ἐπιδείξει ρυθμικῆς τῆς δι- δας Ζορντάν, ποὺ χρόνια τώρα, μέσα στὸ Ἑλληνικὸν Ὁδεῖον, διδάσκει τὸ σύστημα τῆς ρυθμικῆς γυμναστικῆς τοῦ μεγάλου μουσικοῦ παιδαγωγοῦ Ζάκ Νταλκρόζ. Καὶ τὸ κοινὸν φεύγει πάντα γοητευμένο ἀπὸ τὸ θέσμα τῶν μικρῶν μαθητῶν τῆς, ποὺ παρουσιάζουν ἀμέσως μετὰ τὸν πρῶτον χρό- νο τῆς διδασκαλίας καταπληκτικὴν κατανό- ηση τοῦ ρυθμοῦ, πειθαρχία ἀρμονικὴ στὶς ρυθμικὰς κινήσεις τους, αὐτενέργεια καὶ πρωτοβουλία στὴν ἀπόδοση τῆς μουσικῆς φράσης καὶ γοργότητα ἀντίληψης μονα- δικῆς.

Κι ὅσες ἔχουν παρακολουθήσει περισ- σότερα χρόνια τὴν θαυμαστὴν αὐτὴν διδα- σκαλίαν, ἐνσαρκώνουν σὲ μιὰν ἐμφυχωμέ- νην πλαστικὴν τὰ φαντασίαν καὶ ἀκαθόριστα νοήματα τῆς μουσικῆς. Καὶ ἡ ὥραία καλ- λιτεχνικὴ γιορτὴ τελειώνει πάντα μ' ἐκ- δηλώσεις θαυμασμοῦ καὶ ἀγάπης τῶν μα-θητῶν τῆς στὴν διδασκαλίαν, ποὺ, ἂν ἡ λέξη δὲν εἶχε καταστήσει ἕνα κλισε κοινό- τυπο, θὰ τὴν δυνάμει ἀληθινὴν ἰέρεια τῆς τέχνης τῆς. Γιατὶ μονάχα σὺν ἰέρεια ἀφο- σιωμένη δόλομυχα στὴν ὁρμητικὴν τῆς ρυθ- μικῆς μορφῆς νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν διδασ- καλίαν, ποὺ δὲ ζήτησε ποτὲ νὰ λοζοδρο- μήσῃ ἀπὸ τὴν γραμμὴν ποὺ ἔχει χαραῖξει ἀπὸ τὴν ἀρχὴν οὕτε γιὰ λόγους ἐντυπωσια- κούς ἢ ἐπιχειρηματικούς οὕτε γιὰ ἐπιτυχί- ες ἐυκόλες. Μένει αὐστηρὰ κλεισμένη στὰ ὅρια τοῦ παιδαγωγικοῦ προορισμοῦ τῆς ρυθμικῆς, δίδοντας μόνον μερικὰ δείγματα πλαστικῆς ἀπόδοσης μουσικῶν ἔργων γιὰ νὰ δείξῃ πῶς μπορεῖ ἕνα ρυθμικὸν πειθερ- χημένο κορμὶ νὰ ἐκφράσῃ μερικὰς ἰδέ- ες. Ἀποκροεῖ αὐστηρὰ καὶ ἐπίμονα τὶς ἀντιπαιδαγωγικὰς ἀξιώσεις μερικῶν γο- τῆς σκηνηκῆς τέχνης. Ὁ ρυθμὸς εἰναι μιὰ δύναμις ποὺ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐκφράσωμε τὸ ἀνέκφραστο, νὰ βάλωμε τάξιν καὶ ρυθ- μὸν στὶς μουσικὰς δονήσεις τῆς ψυχῆς μᾶς, ποὺ χωρὶς τὸν ὁδηγὸν αὐτὸν θὰ ἔμεναν σὲ κατάστασιν χάθιδος.

Γιὰ τὸν ἥθοπολὸν ἀκόμα, μιὰ συστηματι- κὴ ρυθμικὴ διαπαιδαγώγησις θὰ εἶχε θαυ- μάσια ἀποτελέσματα. Ἀναφέρω μερικὰς στοχασμοὺς τοῦ μεγάλου ράσου ἥθοποι- οῦ Πιτσέφ, σχετικὰ μετὰ τὴν ρυθμικὴν: «Γιὰ νὰ μὴν ἀπορροῇ ὁ ἄνθρωπος ἀπάνω στὴ σκηνὴν νὰ βρῇ τὸν ἐσωτερικὸν ρυθμὸν τῆς ψυχῆς του, πρέπει πρῶτον ἀπ' ὅλα τὸ κορμὶ τοῦ νὰ κατέχει τὰς μουσικὰς τοῦ ρυθ- μοῦ... Ὁ Νταλκρόζ ἀνακαλύπτει μέσα στὸ ἀνθρώπινο κορμὶ τὴν ἀρμονίαν τοῦ ρυθμοῦ... Μεταβάλλει τὴν ἀσυνάρτητο- τῆς σωματικῶν κινήσεων σὲ κίνησιν ρυθ- μιμένην. Μεταμορφώνει τὸ ἀνθρώπινο κορμὶ σ' ἕνα ὄργανον εὐαίσθητον τοῦ ρυθμοῦ τῆς σωματικῆς ζωῆς καὶ τὸ κένει ἱκανὸν νὰ καθρεφτίσῃ τὸν ρυθμὸν τῆς πνευματικῆς ζωῆς, καὶ ἐστὶ ἡ ρυθμικὴ γυμναστικὴ ἡ βάση τῆς σκηνηκῆς τέχνης. Ὁ ρυθμὸς εἰναι μιὰ δύναμις ποὺ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐκφράσωμε τὸ ἀνέκφραστο, νὰ βάλωμε τάξιν καὶ ρυθ- μὸν στὶς μουσικὰς δονήσεις τῆς ψυχῆς μᾶς, ποὺ χωρὶς τὸν ὁδηγὸν αὐτὸν θὰ ἔμεναν σὲ κατάστασιν χάθιδος».

Δὲ σκοπεῖται νὰ γράφω τὴν ἀπολογία τῆς ρυθμικῆς. Θὰ μπορούσα νὰ ἀναφέρω ἀπει- ρες γνώμες παιδαγωγῶν γιὰ τὴν ἀξία τῆς σωματικῆς καλλιτεχνικῆς καὶ ἡθι- κῆς ἀνάπτυξιν τοῦ παιδιοῦ. Ἀλλὰ τε ἡ ἀ- ξία τοῦ συστήματος αὐτοῦ ἔχει ἀναγνω- ριστὴν τόσο γενικά, ὥστε ἔχει εἰσαχθῆ ἀ- πὸ πολλὰ κράτη ἀκόμα καὶ στὰ δημοτικά σχολεῖα. Θὰ ἤθελα μόνον νὰ προσθέσω με- ρικὰ σχετικὰ μετὰ τὴν πλαστικὴν ἀπόδο- σιν μουσικῶν κομματιῶν.

Μοῦ φαίνεται πῶς μιὰ τέτοια χορογρ- αφικὴ ἀπόδοσις δὲν ταίριαζε πάντα σὲ ὅλα τὰ ἔργα τῆς μουσικῆς. Μερικοὶ μάλιστα συνθέτες ἔχουν ἀντίρρηση στὸν τρόπον αὐ- τόν, νὰ χρησιμοποιεῖται μιὰ ἄλλη τέχνη γιὰ νὰ ἐκφράζεται ἡ μουσικὴ, ποὺ ἔχει τὰ δικά της μέσα, πλοῦσια καὶ ἀφύονα.

Κάθε χρόνο αὐτὴ τὴν ἐποχὴ καλεῖται τὸ ἑθνηαῖκό κοινὸν σὲ μιὰ ἀπὸ τὰς ὀρατότε- ρες καλλιτεχνικὰς ἐπιδείξεις τῆς μουσικῆς περιόδου, στὴν ἐπιδείξει ρυθμικῆς τῆς δι- δας Ζορντάν, ποὺ χρόνια τώρα, μέσα στὸ Ἑλληνικὸν Ὁδεῖον, διδάσκει τὸ σύστημα τῆς ρυθμικῆς γυμναστικῆς τοῦ μεγάλου μουσικοῦ παιδαγωγοῦ Ζάκ Νταλκρόζ. Καὶ τὸ κοινὸν φεύγει πάντα γοητευμένο ἀπὸ τὸ θέσμα τῶν μικρῶν μαθητῶν τῆς, ποὺ παρουσιάζουν ἀμέσως μετὰ τὸν πρῶτον χρό- νο τῆς διδασκαλίας καταπληκτικὴν κατανό- ηση τοῦ ρυθμοῦ, πειθαρχία ἀρμονικὴ στὶς ρυθμικὰς κινήσεις τους, αὐτενέργεια καὶ πρωτοβουλία στὴν ἀπόδοση τῆς μουσικῆς φράσης καὶ γοργότητα ἀντίληψης μονα- δικῆς.

Κι ὅσες ἔχουν παρακολουθήσει περισ- σότερα χρόνια τὴν θαυμαστὴν αὐτὴν διδα- σκαλίαν, ἐνσαρκώνουν σὲ μιὰν ἐμφυχωμέ- νην πλαστικὴν τὰ φαντασίαν καὶ ἀκαθόριστα νοήματα τῆς μουσικῆς. Καὶ ἡ ὥραία καλ- λιτεχνικὴ γιορτὴ τελειώνει πάντα μ' ἐκ- δηλώσεις θαυμασμοῦ καὶ ἀγάπης τῶν μα-θητῶν τῆς στὴν διδασκαλίαν, ποὺ, ἂν ἡ λέξη δὲν εἶχε καταστήσει ἕνα κλισε κοινό- τυπο, θὰ τὴν δυνάμει ἀληθινὴν ἰέρεια τῆς τέχνης τῆς. Γιατὶ μονάχα σὺν ἰέρεια ἀφο- σιωμένη δόλομυχα στὴν ὁρμητικὴν τῆς ρυθ- μικῆς μορφῆς νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν διδασ- καλίαν, ποὺ δὲ ζήτησε ποτὲ νὰ λοζοδρο- μήσῃ ἀπὸ τὴν γραμμὴν ποὺ ἔχει χαραῖξει ἀπὸ τὴν ἀρχὴν οὕτε γιὰ λόγους ἐντυπωσια- κούς ἢ ἐπιχειρηματικούς οὕτε γιὰ ἐπιτυχί- ες ἐυκόλες. Μένει αὐστηρὰ κλεισμένη στὰ ὅρια τοῦ παιδαγωγικοῦ προορισμοῦ τῆς ρυθμικῆς, δίδοντας μόνον μερικὰ δείγματα πλαστικῆς ἀπόδοσης μουσικῶν ἔργων γιὰ νὰ δείξῃ πῶς μπορεῖ ἕνα ρυθμικὸν πειθερ- χημένο κορμὶ νὰ ἐκφράσῃ μερικὰς ἰδέ- ες. Ἀποκροεῖ αὐστηρὰ καὶ ἐπίμονα τὶς ἀντιπαιδαγωγικὰς ἀξιώσεις μερικῶν γο- τῆς σκηνηκῆς τέχνης. Ὁ ρυθμὸς εἰναι μιὰ δύναμις ποὺ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐκφράσωμε τὸ ἀνέκφραστο, νὰ βάλωμε τάξιν καὶ ρυθ- μὸν στὶς μουσικὰς δονήσεις τῆς ψυχῆς μᾶς, ποὺ χωρὶς τὸν ὁδηγὸν αὐτὸν θὰ ἔμεναν σὲ κατάστασιν χάθιδος.

Γιὰ τὸν ἥθοπολὸν ἀκόμα, μιὰ συστηματι- κὴ ρυθμικὴ διαπαιδαγώγησις θὰ εἶχε θαυ- μάσια ἀποτελέσματα. Ἀναφέρω μερικὰς στοχασμοὺς τοῦ μεγάλου ράσου ἥθοποι- οῦ Πιτσέφ, σχετικὰ μετὰ τὴν ρυθμικὴν: «Γιὰ νὰ μὴν ἀπορροῇ ὁ ἄνθρωπος ἀπάνω στὴ σκηνὴν νὰ βρῇ τὸν ἐσωτερικὸν ρυθμὸν τῆς ψυχῆς του, πρέπει πρῶτον ἀπ' ὅλα τὸ κορμὶ τοῦ νὰ κατέχει τὰς μουσικὰς τοῦ ρυθ- μοῦ... Ὁ Νταλκρόζ ἀνακαλύπτει μέσα στὸ ἀνθρώπινο κορμὶ τὴν ἀρμονίαν τοῦ ρυθμοῦ... Μεταβάλλει τὴν ἀσυνάρτητο- τῆς σωματικῶν κινήσεων σὲ κίνησιν ρυθ- μιμένην. Μεταμορφώνει τὸ ἀνθρώπινο κορμὶ σ' ἕνα ὄργανον εὐαίσθητον τοῦ ρυθμοῦ τῆς σωματικῆς ζωῆς καὶ τὸ κένει ἱκανὸν νὰ καθρεφτίσῃ τὸν ρυθμὸν τῆς πνευματικῆς ζωῆς, καὶ ἐστὶ ἡ ρυθμικὴ γυμναστικὴ ἡ βάση τῆς σκηνηκῆς τέχνης. Ὁ ρυθμὸς εἰναι μιὰ δύναμις ποὺ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐκφράσωμε τὸ ἀνέκφραστο, νὰ βάλωμε τάξιν καὶ ρυθ- μὸν στὶς μουσικὰς δονήσεις τῆς ψυχῆς μᾶς, ποὺ χωρὶς τὸν ὁδηγὸν αὐτὸν θὰ ἔμεναν σὲ κατάστασιν χάθιδος».

Δὲ σκοπεῖται νὰ γράφω τὴν ἀπολογία τῆς ρυθμικῆς. Θὰ μπορούσα νὰ ἀναφέρω ἀπει- ρες γνώμες παιδαγωγῶν γιὰ τὴν ἀξία τῆς σωματικῆς καλλιτεχνικῆς καὶ ἡθι- κῆς ἀνάπτυξιν τοῦ παιδιοῦ. Ἀλλὰ τε ἡ ἀ- ξία τοῦ συστήματος αὐτοῦ ἔχει ἀναγνω- ριστὴν τόσο γενικά, ὥστε

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΥ

Α'.

Η «Κριτική του Σοσιαλισμού» είναι το πρώτον έργο της 'Αντισοσιαλιστικής, 'Αντιφασιστικής και 'Αντιπροστατευτικής Βιβλιοθήκης του 'Επιστημολογικού Φιλελευθερισμού, αν και η «Φιλοσοφία της Πειθούς» θα έπρεπε να ήτο το πρώτον έργο μιας κατ' έξοχην φιλελευθέρας βιβλιοθήκης. Είς τόν τόπον μας όμως κανείς άνθρωπος δεν δύναται να κάμει αυτό το δύστον θεωρεί ως όρθον, αλλά πρέπει να λαμβάνη επίσης υπ' όψιν του και συντελεστές, οτινες είναι έντελως εξωτερικοί εις την πραγματοποιήσιν ενός ώριμου σκοπού.

Σκοπός της φιλελευθέρας μας βιβλιοθήκης είναι η καταπολέμηση των άνελευθέρων ιδεολογιών της βίας, ως είναι ο Σοσιαλισμός, ο Φασισμός, ο 'Εθνικοσοσιαλισμός, ο Προστατευτισμός κλπ. 'Ο άνθρωπος, ως γνωστόν, διαθέτει δύο μόνον μέσα με τα οποία δύναται να παρακινήσει τους συναθρώπους του όπως κάμωσιν αυτό το όποιον αυτός επιθυμεί, ή όπως παραλείψωσιν από του να κάμωσιν αυτό το όποιον αυτός δεν επιθυμεί. Την βίαν και την πειθό.

Είς μίαν λοιπόν φιλελευθέραν βιβλιοθήκην, της οποίας ο κύριος σκοπός είναι η καταπολέμηση των άνελευθέρων ιδεολογιών της βίας, θα έπρεπε όπως κατά πρώτον έπραγματεύετο κανείς το ζήτημα της βίας και της πειθούς. Η Φιλοσοφία της Πειθούς λοιπόν θα έπρεπε να ήτο το πρώτον έργο αυτής και η Φιλοσοφία της Βίας ή το δεύτερον το δεύτερον. Δυστυχώς όμως σήμερα, εις την χώραν μας ο σοσιαλισμός είναι περισσότερο en vogue, και επειδή κάθε βιβλιοθήκη έχει ανάγκην από άναγνώστας, δι' αυτό και ήμετε κατ' πρώτον προέβημεν εις την δημοσίευσιν της «Κριτικής του Σοσιαλισμού».

Τώρα, θα έλεγε κανείς: Μήπως δεν υπάρχει εις τας διαφόρους πολιτισμένας γλώσσας άφθονος κριτική του σοσιαλισμού; Διαιτ' λοιπόν να αναλαμβάνη κανείς την δημοσίευσιν μιας ελληνικής κριτικής, την στιγμήν που όλοι σχεδόν οι μορφωμένοι Έλληνες γνωρίζουν ξένας γλώσσας, και την στιγμήν που η δημοσίευσιν ελληνικών έργων έχει ήδη καταστή σχεδόν αδύνατος με τόν αλοχρόν προστατευτισμόν της βιομηχανίας του χάρτου εις την χώραν μας;

—Μάλιστα, Κριτικά του Σοσιαλισμού υπάρχουν εν άφθονία εις τας διαφόρους πολιτισμένας γλώσσας της ύψηλίου, αλλά ήμετε, παρ' όλας τας δυσπερβλήτους οί ήμετε, παρ' όλας τας δυσπερβλήτους οικονομικάς δυσκολίας, έθεωρήσαμεν ως άκοινωνικήν την δημοσίευσιν και μιας καταπατήσας την δημοσίευσιν επί του ζητήματός ελληνικής κριτικής επί του ζητήματος. Είς την Κριτικήν μας λοιπόν το Σοσιαλισμού όχι μόνον δεν ήθελε κανείς συναντήσει ούδεμίαν παράφρασιν ξένων συγγραμμάτων, αλλά και ούδέμιαν ελληνικήν σύνθεσιν του περιεχομένου αυτού. Άλλως τε ο ίδιος μας φιλελευθερισμός, "Αλλως τε ο ίδιος μας φιλελευθερισμός, τον όποιον επωνομάσαμεν «επιστημολογικόν», και τόν όποιον θα ήδύνατο κανείς έξ ίσου να επωνομάσει και «ελληνικόν φιλελευθερισμόν», διαφέρει του μέχρι σήμερα ύψιστου φιλελευθερισμού των κλασικών οικονομολόγων. 'Ο ίδιος μας επιστημολογικός φιλελευθερισμός διαφέρει του κλασικού τοιούτου κυρίως ως προς τας βάσεις καθ' όσον και αυτός επίσης καταλήγει εις τα αυτά σχεδόν συμπεράσματα, αφού προηγουμένως έχει ήδη προ-

βή εις την κριτικήν εξέτασιν των επιστημολογικών (γνωσεολογικών) βάσεων της επιστήμης της οικονομικής δραστηριότητος του ανθρώπου. Έν άλλαις λέξεσιν, ο μέχρι σήμερα φιλελευθερισμός ήτο δογματικής φύσεως. Θα έπρεπε λοιπόν όπως αντικατασταθί ύφ' ενός επιστημολογικού φιλελευθερισμού.

Μήπως, άλλως τε, το αυτό δεν συνέβη και με την πρό του Δ. Χιούμ και ιδίως του Κάντ φιλοσοφίαν; Αύτη ήτο επίσης δογματικής φύσεως, και δι' αυτό ο Κάντ τόν όποιον δ διάσημος Σκωτός φιλόσοφος του 18ου αιώνος άφύπνισεν από τόν ληθαργικόν του δογματισμόν—προέβη εις την κριτικήν εξέτασιν των επιστημολογικών βάσεων αυτής. 'Ο επιστημολογικός μας λοιπόν φιλελευθερισμός κατά βάθος δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια εφαρμογή της επιστημολογικης μεθόδου των Δ. Χιούμ και Ε. Κάντ επί της οικονομικής επιστήμης. Είναι ένα είδος κριτικής φιλοσοφίας, την όποιαν μέχρι σήμερα οι σχολαστικά λογομαχία των οικονομολόγων περίε το ζήτημα της συγκεκριμένης και άφρημένης μεθόδου έντελως παρημέλησαν. Έάν δε ήμετε ώδηγήμεν προς την κατεύθυνσιν ταύτην, αυτό όφείλεται εις κάποιον κατ' έξοχην ελληνικόν ένστοκτον, το όποιον χάριν της έλευθερίας του είναι υποχρεωμένον όπως τόν πάν υποπτεύεται και κρίνη. «Η μεταφυσική—λέγει ο διάσημος κριτικός φιλόσοφος της Σκωτίας, είναι η έφεύρεσις άδοκίμων έπιχειρημάτων προς ύποστήριξιν αυτού, το όποιον έξ ένστικτου πιστεύομεν, και αυτή δε η ίδια έφεύρεσις αυτόν των έπιχειρημάτων είναι έξ ίσου ένα ένστικτον».

Απ' αυτήν όμως την επιστημολογικήν άποψιν έπεξηγουόται ούκ όλίγα πράγματα. Είς το πρώτον κεφάλαιον «Η Θεωρητική 'Υπερίσχυσις του Σοσιαλισμού» έπροσπαθήσαμεν όπως από την ανώτερον άποψιν έξηγήσωμεν την σημερινήν υπερίσχυσιν του σοσιαλισμού. Προς άποφυγήν όμως κάθε βεβιασμένης ή μάλλον προκρουστέου έξηγήσεως της υπερίσχυσεως ταύτης, έθεωρήσαμεν καλόν όπως ακολουθήσωμεν την έν τη πραγματικότητα ιστορικήν εξέλιξιν του ζητήματος.

Κατά την νεωτέραν εποχήν ο Μάλθους ήτο ο πρώτος, όστις δια το έργο του περί του υπερπληθισμού συστηματικώς καταπολέμησε τόν σοσιαλισμόν. Δι' αυτόν όμως τόν Ιερεμίαν οικονομολόγον η άγνοια της ύπο του Α. Σμιθ όριτο ίδρυθείσης οικονομικής επιστήμης φαίνεται ότι ήτο όχι μόνον η αίτία των περισσότερων κοινωνικών κακών, αλλά και αυτή η ίδια αίτία της ανάπτυξεως του σοσιαλισμού. 'Ο Μάλθους όμως φαίνεται ταυτοχρόνως να άγνοή ότι από την άφελή άγνοιαν η άνωθρότης υπέφερε πολύ όλιγότερα κοινωνικά κακά παρά από τας δογματικές μας υπεργνώσεις, και ως είναι φυσικόν, έπρεπε να άγνοή ότι όχι μόνον ο σύγχρονός του 'Ιταλός οικονομολόγος 'Ορτές προς καταπολέμησιν του υπερπληθισμού κηρύσσεται ύπέρ του σοσιαλισμού, αλλά και ότι επί αυτής της ίδιας βάσεως της ύπο του Δ. Σμιθ ίδρυθείσης κατ' όσον Ρικάρδου περαιτέρω ανάπτυξεως οικονομικής επιστήμης ανεπτύχθη κατόπιν και ο δθθεν επιστημολογικός σοσιαλισμός των Μάρξ—Έγγελες.

Φαίνεται λοιπόν ότι ο σοσιαλισμός δεν προέρχεται από καμμίαν άγνοιαν της οικονομικής επιστήμης, αλλά από μίαν δο-

γματικήν, και κατά συνέπειαν έσφαλμένην αντίληψιν αυτής της ίδιας επιστήμης. Θα ήδύνατο λοιπόν να είπη κανείς κατόπιν του Μπέικον, ότι, όπως μερικά σταγόνες από την κήλικα της φιλοσοφίας οδηγούν εις τόν άθεισμόν, ένψ τούναντιον μεγαλύτερα πόσεις οδηγούν εις τόν θείσμόν, ούτω και μερικά σταγόνες από την κήλικα της οικονομικής επιστήμης οδηγούν εις τόν σοσιαλισμόν, ένψ τούναντιον μεγαλύτερα πόσεις οδηγούν εις τόν φιλελευθερισμόν.

Η σημερινή λοιπόν θεωρητική υπερίσχυσις του σοσιαλισμού έναντι του κλασικού φιλελευθερισμού φαίνεται να έβελιται εις το γεγονός, ότι και ο κλασικός φιλελευθερισμός είναι δογματικής φύσεως—αν και εις όλιγότερον β:θμόν από τόν σοσιαλισμόν. Ένώπιον δέ δύο της αυτής σχεδόν ποιότητος ιδεολογιών—οι άνθρωποι φαίνεται να προτιμούν εκείνην έξ αυτών, ή όποια όχι μόνον ποιοτικώς, αλλά και ποσοτικώς υπερίσχει. Άλλως τε, ο σοσιαλισμός όχι μόνον είναι περισσότερον δογματικός του φιλελευθερισμού, αλλά και περισσότερον μιας δογματικής φύσεως θρησκείας από την άφελή και άδιάφορον φιλελευθέραν ιδεολογίαν των κλασικών οικονομολόγων. Αύτη η θεωρητική όμως υπερίσχυσις του σοσιαλισμού φαίνεται να είναι στενώς συνφασμένη με την πρακτικήν επίσης υπερίσχυσιν αυτού. Η πρακτική όμως υπερίσχυσις του σοσιαλισμού ήθελεν άπαιτήσει λίαν έκτεταμένας ψυχολογικάς μελέτας, και δι' αυτόν τόν λόγον ήναγκάσθημεν εις ένα χωριστόν κεφάλαιον του Β' τόμου, το όποιον φέρει τόν τίτλον «Η Ψυχολογία του Σοσιαλισμού»—Η 'Αντικοινωνικότης του Σοσιαλισμού», όπως δώσαμεν μερικάς τουλάχιστον περιληπτικάς έξηγήσεις επ' αυτού.

Θα έπρεπεν όμως έδώ ήδη να έφιστάμεν την προσοχήν των άναγνωστών μας, ότι ήμετε δεν καταπολεμούμεν τόν σοσιαλισμόν από την άποψιν μιας ώρισμένης κοινωνικής τάξεως. Άλλως τε, αυτό θα ήτο πολύ δύσκολον δι' ανθρώπους τούδε όποιους δεν θα ήδύνατο κανείς να κατατάξη εις μίαν ώρισμένην κοινωνικήν τάξιν. Μάλιστα θα ήδύνατο εν ανάγκη να είπη κανείς, ότι ήμετε καταπολεμούμεν τόν σοσιαλισμόν από την άποψιν των εργαζομένων και μοχθούντων ταπεινών ανθρώπων, και ούχι από την άποψιν των μεγαλοαστεώνων κεφαλαιοκρατών ή των μικροαστεώνων μικροαστών. Είμεθα, άλλως τε, ήμετε μικροί και ταπεινοί "Ελληνες πολίται, οι όποιοι το μέν ένα «πόδι» τό έχουν εις το πολυάσχολον άστυ, το δά έτερον εις την άδιάφορον και ήρεμον ελληνικήν φύσιν. Δι' ήμάς ο φιλελευθερισμός δεν είναι το κάλλιστον των καλλίστων οικονομικοπολιτικών συστημάτων, αλλά τούναντιον το όλιγότερον έλλιπές και άμαρτωλόν έξ όλων των μέχρι σήμερα έπινοηθέντων οικονομικοπολιτικών συστημάτων. Κα αυτό επίσης είναι πλήρες έλλείψωσιν, άμαρτημάτων, δημογυγών και μεγαλοαστατειών, και κατά συνέπειαν και άθλιότητος. Η πεποίθησίς μας όμως είναι ότι με τόν φιλελευθερισμόν η άθλιότης είναι περισσότερον περιορισμένη παρ' ότι με τόν σοσιαλισμόν, τόν φασισμόν, τόν έθνικοσοσιαλισμόν, τόν προστατευτισμόν και την διευνοημένην οικονομίαν. Τούλάχιστον, ή μέχρι σήμερα πείρα της πραγματικότητος αυτό φαίνεται να μάς άποδεικνύη. Άλλ' επειδή η μέχρι σήμερα πείρα των δια-

φόρων σοσιαλιστικών πειραματισμών είναι λίαν περιορισμένη, δι' αυτό η θεωρία, δηλαδή μία επιστημολογική κριτική των βάσεων της οικονομικής επιστήμης, φαίνεται να είναι έντελως άπαραίτητος όπως μάς άποδείξη ότι όλα αυτά αι' δογματικά ιδεολογία της βίας, ως είναι ο σοσιαλισμός, ο φασισμός, ο έθνικοσοσιαλισμός κλπ., είναι έντελως άπραγματοποίητοι.

Αφού όμως αυτά αι' ανώτερον ούτοπίαι είναι άπραγματοποίητοι, ποίον λοιπόν είναι το όφελος της καταπολεμήσεως αυτών; Μήπως η καταπολέμησις ούτοπίων δεν παρομοιάζει επίσης προς τας δοκιμασίας καταπολεμήσεως άνεμομών; Κατά βάθος, μάλιστα. Άλλά μερικάς φορές αι' προσπαθείαι έπίσης προς τας δοκιμασίας προς πραγματοποίησιν των διαφόρων κοινωνικών των ούτοπίων προξενούν μεγάλα κακά, διότι τελικώς αντί της όλοσχερούς πραγματοποίησεως των διαφόρων κοινωνικών των ούτοπίων δεν καταπολούν άλλο από την όλοσχερή πραγματοποίησιν της κοινωνικής άποσυνθέσεως και κατά συνέπειαν και καταστροφής.

Δέν θα ήτο λοιπόν συνετώμερον όπως άποσπάρησιν κανείς διά μιας λογικής της πειθούς αυτές τας παράφρονας προσπαθείας των ευφάνταστων ανθρώπων; Μήπως όμως αύτη η φρόνιμος λογική της πειθούς είναι εις θέσιν όπως άποτρέψη τούς ευφάνταστους και έμπαιθείς παράφρονες δογματικούς της δήθεν υπερπολιτισμένης νεωτέρας εποχής από τας ούτοπικάς των προσπαθείας; Βεβαίως, όχι. Διότι κατά βάθος μόνον τα παθήματα είναι τα καλύτερα μαθήματα διά τούς έμπαιθείς και κατά συνέπειαν όλόγους ανθρώπους της νεωτέρας εποχής. Αυτό, άλλως τε, φαίνεται να τό ένόησαν οι άρχαίοι "Ελληνες φιλόσοφοι, και κοτόπιν αυτών όλοι οι όρθολογιστά φιλόσοφοι της νεωτέρας εποχής, από τόν Καρτέσιον και Λάιμπνιτς μέχρι του Σπινόζα, και προς άποφυγήν, ως φαίνεται, αυτής της μοιραίας βουδδιστικής αιτιολογικής άλύσεως του «σφάλματος-παθήματος-μαθήματος» να προέβησαν εις την καταπολέμησιν των εκ της έμπαιθείας προκυπόντων σφαλμάτων. Τελικώς λοιπόν ποίος είναι ο σκοπός ταύτης της λογικής της πειθούς; Όπως άποτρέψη την μη εισέτι δηλητηριασθείσαν νεολαίαν της 'Ελλάδος από του να μνησθ εις την μαρμαθανικήν έμπάθειαν του σοσιαλισμού και όλων εν γένει των ούτοπικών έρησκειμάτων της νεωτέρας εποχής.

Αύτη η έμπάθεια έχει, άλλως τε, και την ιδιότητά της ιδιαιτέρην λογικήν, ή όποια φαίνεται ριζικώς να διαφέρει από την ύπο του 'Αριστοτέλους ίδρυθείσαν και ύπο των διαφόρων μετέπειτα φιλοσόφων μεταρρυθμισθείσαν «άστικήν» μας λογικήν. Η λογική των σοσιαλιστών, καθώς και η λογική των φασιστών, έθνικοσοσιαλιστών και όλων των γελοίων «ιστών» της νεωτέρας εποχής, φαίνεται καταπληκτικώς να όμοιάζει προς τούς προλογικούς τρόπους του σκέπτεσθαι των διαφόρων πρωτογόνων λαών, τούς όποιους ό διάσημος Γάλλος κοινωνιολόγος Λεβύ Μπρλ, και κατόπιν αυτό ο Γερμανός φι-

λόσοφος Κασσίρερ, επωνομάσαν μυστικούς, μυθικούς τρόπους του σκέπτεσθαι. Μήπως, άλλως τε, και όλόκληρος η διαγωγή αυτών των γελοίων ανθρώπων της νεωτέρας εποχής δεν όμοιάζει καταπληκτικώς προς την διαγωγήν των πρωτογόνων άγρίων λαών; Ός γνωστόν, οι πρωτόγονοι λαοί είναι έξ ίσου άπάνθρωποι, έξ ίσου σκληροί, έξ ίσου ευφάνταστοι, έξ ίσου άνευ ούδεμιός άτομικότητος, όπως και οι σοσιαλιστάι, φασισταί και έθνικοσοσιαλιστάι της νεωτέρας εποχής. 'Ο κύριος σκοπός των διαφόρων μυστηρίων, τελετών κλπ. των πρωτογόνων λαών, μάς λέγει ο Λεβύ Μπρλ, είναι η εξαφάνισις κάθε αίσθήματος της άτομικότητος, χάριν της όλοσχερούς κοινωνιοποίησεως όλων των μελών μιας και της αυτής κοινωνίας. 'Ο κύριος σκοπός των διαφόρων μυστηρίων, τελετών και γελοίων παρελάσεων μετρηφισμένων ανθρώπων των σοσιαλιστών, φασιστών και έθνικοσοσιαλιστών λαών είναι επίσης η εξαφάνισις κάθε αίσθήματος της άτομικότητος, η εξαφάνισις κάθε άτομικού αυτοσεβασμού, χάριν της όλοσχερούς κοινωνιοποίησεως όλων των μελών μιας κοινωνίας προς έξόντωσιν των άστών (έκ μέρους των σοσιαλιστών), και προς έξόντωσιν όλων των άλλων εθνών (έκ μέρους των φασιστών και έθνικοσοσιαλιστών). Μάλιστα οι έθνικοσοσιαλιστάι της Γερμανίας φέρουν και μερικά καλύμματα της κεφαλής, καθώς και μερικά λάβαρα από ούράς ίππων, τα όποια δυσκόλως θα ήδύνατο κανείς να διακρίνη από παρόμοια αντικείμενα μερικά άγρίων λαών της Κεντρικής 'Αφρικής.

Έννοείται λοιπόν ότι ο φιλελευθερισμός πρέπει να εύρίσκεται εις μίαν μειονεκτικήν θέσιν έναντι όλων αυτών των έπικουρημάτων του σοσιαλισμού, φασισμού και έθνικοσοσιαλισμού, και μάλιστα την στιγμήν, κατά την όποιαν ήθελεν άπευθυνθί προς ανθρώπους, των όποιων η λογική εύρίσκεται εισέτι εις μίαν έμβρυώδη κατάσταση πρό της τελείας ανάπτυξεως όλων των μικροπαθών και ζωικών ένστικτων, άτινα πηγάζουν από την άστερευτον έμπάθειαν της άγρίας ψυχής των.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

X.

ΔΗΜ. ΑΡΧΙΓΕΝΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ

Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου των Παρισίων. Έπ' δεκαετίαν ειδικευθείς εν Εύρώπῃ. Μαθητής των καρδιολόγων καθηγητών κ. κ. VAQUEZ, CLERC και LAUBRY, δέχεται εν τῷ Ιατρείῳ του ἐπὶ τῆς οδῶς ΠΛΗΘΙΩΝ 107 (Στάσις Ἀγγελοπούλου), Τρᾶμ 2 καὶ 3 τοὺς πάσαντας ἀπὸ Καρδιακά Νοσήματα, καὶ ἐξετάζει αὐτοὺς διὰ τοῦ ΗΛΕΚΤΡΟΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΟΥ, πρὸς τελείαν διάγνωσιν τῶν νοσημάτων τῆς Καρδίας καὶ Ἀορτῆς αὐτῶν. Ὡραι ἐπισκέψεων 10—1 καὶ 3—7. ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 81-503.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
Α. ΑΝΔΡΕΑΔΗ

Καθ' ἦν στιγμήν, διὰ λόγους τεχνικοῦς, ἡ «Εργασία» ἐτίθετο εἰς τὸ πιεστήριον, ἠγγέλη δὲ αἰφνίδιος θάνατος τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἀκαδημαϊκοῦ Ἀνδρ. Ἀνδρεάδη.

Ἡ «Εργασία» με βαδυστατην θλίψιν ἐκφράζει εἰλικρινῆ συλλυπητήρια πρὸς τοὺς οἰκείους τοῦ μεταστάντος. Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἀ. Ἀνδρεάδη ἡ ἐλληνικὴ ἐπιστῆμη θρηνεῖ δυσαναπλήρωτον ἀώλειαν καὶ ἡ «Εργασία» ἀνεκτίμητον συνεργάτην. Ὁ Ἀ. Ἀνδρεάδης ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς ἐξοχωτέρας φυσιογνωμίας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, πολύτιμον ἐπιστημονικὴν καὶ ἐθνικὸν κεφάλαιον.

Ἡ «Εργασία» ἀποτίεσσα φέρον τιμῆς θὰ δημοσιεύσῃ εἰς τὸ προσεχές ἔθρρα συνεργατῶν τῆς διὰ τὰ ἔργα τοῦ ἐκλιπόντος μεγάλου ἐπιστήμονος καὶ ἀνθρώπου.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Γλάδστονος 1

Μετοχικὸν Κεφάλαιον δρ.14.600.000

ΕΠΙΘΕΤΑΙΑ
Ἐν Δραπετσῶν παρὰ Πειραιᾷ
Τσιμέντα«ΗΡΑΚΛΗΣ» 70.000 τ. ἔτησ.
ΕΝ ΒΟΛΩΤσιμέντα «ΟΛΥΜΠΟΣ» 35.000 τ. ἔτησ.
Αἱ μεγαλύτεραι καὶ μετὰ τὰ πλέον συγχρονισμένα μηχανήματα ἐγκαταστάσεις: Γρεῖς περιστροφικοὶ κλίβανοι, ἀρτίω-
ματα ἐργαστήρια χημικῶν καὶ μηχανικῶν δοκιμῶν παρακολουθήσεως ποιότη-
τος προϊόντων.ΤΗΛΕΦΩΝΑ
Ἐργοστασίου ἀριθ. 40-441 Πειραιῶς
Κεντρ. Γραφεῖα ἀριθ. 25-101 Ἀθῆναι.
Πρατηρίου ἀριθ. 25-191 Ἀθῆναι.
Γραφεῖα Βόλου: Δημοκρατίας 128—
Τηλ. 55.
Πρατηρίων Θεσσαλονίκης: Σταδ. Παρθενόν» 8—Τηλ. 39-18.
Τηλεγραφικὴ διεύθυνσις: «Σιμεντακλῆς» Ἀθῆναι. — «Βολοσιμέντα» Βόλον.ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΣΦΑΛΕΙΑ - ΤΑΧΥΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

(Ἐκ τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν)

ΤΙΤΛΟΙ	Παρασκ.	Σάββατ.	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	ΤΙΤΛΟΙ	Παρασκ.	Σάββατ.	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη
ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ													
I. Έθν. Δαν.													
α) εις χρυσόν													
1881 120 έκατ.	3050	—	3025,	2975.	2950,	—	Πειρ. Έπιχειρ.	384,	390	391	393.	395.	399
1884 170 έκατ.	3050.	—	3025,	2975,	2950,	—	Υφαντουργικῆς	1600,	—	—	—	—	—
1887 Μονοπωλ.	2325,	2315,	—	—	2280.	2260.	Πειρ.-Πατραϊκῆ	1090	—	—	1120,	—	1135,
1889 Πάγιον	2200,	—	—	2165.	—	—	Άθηναις	170,	—	—	—	—	165.
1890 Λαρίσιος	2975,	—	—	—	2950,	2925,	Ναθαναήλ	1100,	—	—	—	—	—
1893 Κεφαλαίωσ	2975.	—	—	—	2950,	—	Χρυσάλλις	252,	253,	—	253,	254,	—
1898 Ήγγυημέν.	84000,	—	—	—	—	—	Οικοδομικά	—	—	—	—	—	—
1902 Σιδηροδρ.	2355,	—	—	—	2300,	—	Έργοληπτικῆ	41.	—	40.	—	—	—
1907 Ἀμόνης	610,	590.	—	—	—	—	Έργον	200,	210,	210.	209.	212	217.
1910 110 έκατ.	2300.	2290.	—	—	—	2250	«ΕΡ-ΘΑ»	670,	—	—	—	—	—
1914 500 έκατ.	3090,	3060,	3060.	3080,	3050,	3000.	Καφαμπέλης	32,	—	—	—	—	—
1924 Προσφ. £	4200,	4130,	—	4075.	4025,	3925,	Κέκροφ	225,	212.	—	—	212.	—
1924 Προσφ. \$	23000,	—	—	—	—	—	Πρώτη Θε)νίκη	220,	—	—	—	—	—
1925 Ύδρευσας	68700,	68500,	—	—	—	—	«Τέκτων»	125,	—	—	—	125.	—
1928 Σταθερ. £	3625,	—	—	—	—	—	«Ατλας»	30,	—	—	—	—	—
1928 Σταθερ. \$	16000,	—	—	—	—	—	«Ηρακλής»	1360,	1360.	1360.	1340	1340	1330.
1928 Παραγωγ.	3680,	—	—	—	—	—	«Κόκλωψ»	80,	—	82.	—	85	—
1893 Μοναστηρ.	2300.	2300,	2255,	2255.	2175.	2085,	«Τιτάν»	4225,	—	4300.	4400.	—	—
1931 Παραγωγ.	4440,	4400,	4300,	4350,	4400,	4430.	Μεταλλευτ.	—	—	—	—	—	—
1893 Κων)πόλεω	450,	—	—	415,	—	—	Άλιδερίου	6,	—	—	—	—	—
β) εις τράπεζ.													
1898 Ένοποιήσ.	48,	—	—	—	—	—	Έπιχ. κοιναί	44,	—	—	—	—	—
1900 Σιδ. Μελλγ.	50,	—	—	—	—	—	» προνομ.	108,	—	—	—	—	—
1906 Ναυτ. Χορ.	32.	—	—	—	—	—	Ολιγοπειητικά	—	—	—	—	—	—
1917 Έπιτάξας	50	—	—	—	—	—	«Ένωσις»	98,	—	—	—	—	—
1918 15 έκατομ.	49,	—	—	—	—	—	«Καρπός»	220.	—	—	—	—	—
Άκαλλοτριώσ.	63,50	63,50	63,50	63,25	63,50	63,25	Ολιγοπνευματοπ.	210,	520,	—	520,	515	520
1926 Έντ.Γραμ.	63,50	64,	63,	63,50	62,50	62,50	Οίων	226,	231,	229,	226.	224.	225.
1927 ΈΑλ. ότημ.	324,	323,	323,50	323,50	322,50	321,50	Οίν. Θεσσαλικά	1260,	1320,	1315,	1275	1245,	1250,
Άνταλλαξ. 8 %	706,	707,	708,	707,50	706,50	705,50	Διάφορα	—	—	—	—	—	—
» 6 %	702,	698,	702,	703,50	701,	701,	Υπεγγ. Προσδ.	5050,	4990.	—	4900.	—	4800
1923 Μεταναστ.	264,	264,	264,50	264,50	264.	—	«Έλλοι»	61,	—	—	—	—	—
1929 Πολεμοπ.	50,75	51,	—	51,	51,	50,	«Σκέρνης»	70,	—	—	—	—	—
1925 «Τέκτονος»	80,	—	—	—	—	—	«Βασιλειάδης»	810.	—	—	—	950,	1040
1931 Άγροτικῆς	535,	—	—	—	—	—	«Εστία»	650,	—	—	—	—	—
γ) Λαχειοφ.													
1885 Πατριωτικ.	4,50	—	—	—	—	—	«Εθρώτας»	150,	—	—	—	—	—
1920 300 έκατ.	129,	—	130.	—	—	—	Κυλινδρ. Άττικ.	225,	—	—	—	—	—
1922 Άναγκαστ.	66,75	67.	—	67,50	66,	66	Ζῦμαι Άρτοπ.	340,	—	—	—	330.	—
1926 Άναγκαστ.	59,75	59,75	—	63,	59,	58,50	Άλατος	8.	—	—	—	—	—
II. Τραπεζ. Έντ.													
1925 £ 1.800.000	6950,	—	—	—	—	—	Κονσερβών	515,	—	—	—	—	—
1904 Έθν. Τρ.	90,	—	—	—	—	—	Βιομηχ. Καπνοῦ	356,	—	—	—	—	—
1912 »	82,	—	—	—	—	—	Άερίοφωτος	10000,	—	—	—	—	—
1925 Κτημ. Πίστ.	834,	—	335,	—	335.	—	Ηλεκτρικῆς	244,	—	—	—	—	—
1926 »	316,50	317,	317.	318.	318,	317.	» (Έπικαρπίας)	29,	—	—	—	—	—
1912 «ΣΠΑΠ»	3000,	—	—	—	—	—	Παγ. Πατησίων	80	—	—	—	—	—
1931 Λιπασμ.	8800.	—	8850,	8850,	8900,	—	Ψυγεία Θε)νίκης	210,	—	—	—	—	—
ΜΕΤΟΧΑΙ													
Τραπεζικά													
Έλλάδος	7500.	7600,	7600.	7600.	7600.	7000.	» Πειραιώς	160,	—	—	—	—	—
Άθηνών	235,	—	—	—	—	—	Λαμπτ. «Φώς»	600.	—	—	—	—	—
Έθνικῆς	60500,	60500,	60400.	60500.	60500,	60650,	«Ερηϊκή»	400.	—	397.	—	395,	394
Έπικ. Πίστωσης	124	—	—	—	—	—	«Β.Ι.Ο.»	103,	104,	104,50	—	104,50	105,
Έμπορ. Τραπεζ.	2150,	—	—	—	—	—	Γεωργ. Βιομηχ.	202,	—	—	102	—	—
Καραβάλλη	1640,	1630,	1620,	—	1600.	1600.	Αύτοκ. «Άθηνά»	40,	—	—	—	—	—
Κτηματικῆς	6400,	—	—	—	—	—	Γενικ. ἀποθηκῶν	460,	—	—	—	—	—
Δαϊκῆς	79,	—	—	—	—	—	«Ενιαίας»	820,	820,	820,	—	800	—
Λακωνίας	250.	—	—	—	—	—	» (Ίδρ. Τίτλοι)	20,	—	—	—	—	—
Πειραιώς	225,	—	—	—	—	—	«Προμηθεὺς»	515,	—	—	517.	515.	—
Χίου	—	—	—	—	—	—							
Σιδηροδρ.	—	—	581,	—	—	530,							
Ήλεκτρ. Σιδηρ.	527.	—	935,	—	915	93,							
Θεσσαλίας	940.	100.	—	96,	95,	—							
«ΣΠΑΠ»	102.	—	—	—	—	—							
Άτμοπλοϊκά	—	298,	306.	310.	305.	303,							
Έθν. Άτμοπλ.	298,	—	—	—	—	—							
Διῶρ. Κορίνθου	250.	—	—	—	—	—							
«Κορυδαυλος»	65.	—	—	—	—	—							
«Μιχαλινός»	340.	—	—	—	—	—							
Βιομηχανικά	—	—	—	—	—	—							
«ΑΒΕΑ»	180,	—	—	—	—	—							
«Αϊολος»	360,	1360,	1360,	1350,	1340,	1340,							
Λιπασμάτων	1365,	—	660,	—	650,	—							
Παλ. Άθηνά	700.	2385,	2400,	2405	2390,	2380,							
Πυρετιδοποιεῖον	2400.	—	—	—	—	—							
Χημ. Βιομηχ.	267,	959,	962,	—	955,	959,							
Χρωματοφυγ.	955.	—	—	—	—	—							
«Βάμβαξ»	190.	—	—	270,	265,	265,							
«Βέρμινον»	275,	—	—	—	—	—							
Έλαιουργ. Λεβ.	220.	—	—	—	—	—							
«Ερια»	21.	—	21	—	—	—							
Έτοιμῆς	306.	308.	307,	307,	303,	305.							